REGD. NO. A. 40 విడి ప్రతి 0-3-0 శుక్రవారం 20-2-59

జమీన్ రైతు

సంపుటి 31 : సంస్థాపకులు : స్వర్గీయ నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 8

భావతరంగాలు

**** మా రాజకీయ పరిశీలకుడు ****

క్రొత్తపార్టీ నామకరణంకూడా జరిగిపోయింది–

'డెమొక్రటిక్ పార్టీ'–అంటే 'ప్రజాస్వామ్యపార్టీ' అన్నమాట.

పార్టీ ఆశయాలు నిర్ణయమైనవి; పార్టీ కార్యనిర్వాహక వర్గం ప్రకటించబడింది–శాసనసభ పార్టీ నాయకునితోసహా!

బయటపార్టీకి లచ్చన్న అగ్రనాయకులు; బొమ్మకంటి సత్యనారాయణ గారు కార్యదర్శి. శాసనసభ డెమొక్రటిక్ పార్టీకి డాక్టరు చెన్నారెడ్డి నాయకులు.

శాసనసభలో ప్రతిపక్ష స్థానాలలో

ప్రతిబింబంగా పరిగణింపబడే భూ సంస్కరణలు; పాపులార్టీకి దగ్గరమార్గమైన మద్య నిషేధం రద్దు; పారిశ్రామిక ఓట్ల బలంగల ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతాల పెంపు–యిత్యాది ఆకర్షణీయమైన అంశాలన్నీ వారి కార్యక్రమంలో చేరివున్నవి. పేరులో తప్ప–కమ్యూనిష్టులకు ఎందులోనూ తీసిపోని [illegible], అతిరథ మహారథుల బలం యీ

కాశం కల్పించేట్లులేదు. సమాజం వ్యవసాయంలాంటి విషయాలపై రంగాగారి బహిరంగ విమర్శలను వారు ఆక్షేపించే సూచనలు కనుపించడంలేదు. పైగా రాష్ట్రంలో వారి అనుచరులలో అధికభాగం కాంగ్రెస్‌నుండి వైదొలగినదృష్ట్యా రంగాగారుకూడా పోయే అవకాశం తాముగా కల్పించడం వారికి సమ్మతమున్నట్లులేదు. పార్టీ కార్యదర్శిత్వానికి వారిచ్చిన రాజీనామాను అంగీకరించకుండా, రంగాగారితో సంప్రతించి నిర్ణయించే అధికారం త్రిసభ్యకమిటీకివ్వడంలోని భావం అదేనని మాపూహ. రంగాగారికి యీ స్వేచ్ఛ యివ్వడం యదార్థమైతే, వారు కాంగ్రెస్ నుండి బయటకు పోవలసిన కారణముండదేమో!

దేశ రాజకీయాలలో ఇలా సర్దుబాటైనా;

ఎంత ఆందోళన కలిగిస్తుందో; రంగాగారికి కూడా అంతకంటే ఎక్కువ చికాకు కల్గిస్తుందని మా అభిప్రాయం. డెమొక్రటిక్ పార్టీ ఆవిర్భావం రాష్ట్ర రాజకీయాలలో క్రొత్త పరిణామాలకు దారితీసినట్లే; రంగాగారి రాజకీయ జీవితంలోకూడా ఒక క్రొత్త పరిణామాన్ని తెస్తుందా అని ఊహించే రాజకీయజ్ఞులు లేకపోలేదు. మొత్తానికి చెన్నారెడ్డిపార్టీ రంగాగారిని ఒక కఠినమైన, సంక్లిష్టమైన, సందిగ్ధమైన స్థితిలో పెట్టివేసింది. రంగాగారు దీనినుండి ఎట్లా బయటపడగలరో వేచి చూడవలసి వున్నది.

★

కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు కాంగ్రెస్‌నుండి బయటకుపోరనేది వారి పూర్వ వైఖరినిబట్టి నిర్ణయించుకోవచ్చు. సంజీవరెడ్డి గారితో సర్దుబాటుగావడం తప్పితే వారికి మార్గాంతరం లేదు.

★

నూతన పార్టీ నిర్మాణానంతరం సంజీవరెడ్డి గారి వైఖరి ఎలావుంటుందో, దానిమీద

చెన్నారెడ్డి క్రొత్తపార్టీ

కాంగ్రెస్‌కేగాకుండా రంగాగారికిగూడా ఒక చిక్కు సమస్యే!

మార్పోవడం, ప్రతిపక్షాలతో శృతికలపడం కూడా సాగిపోయింది. ఇక ప్రత్యేక స్థానాల ఏర్పాటే మిగిలివున్న కార్యం.

★

కాంగ్రెస్‌నుండి వైదొలగి యీ క్రొత్త పార్టీలో చేరినవారు 25 మంది. రామకృష్ణ రాజుగారి నేషనలిస్టు పార్టీనుండి మరొక యిద్దరువచ్చి కలిసారు. స్వతంత్ర సభ్యులిరువురు జతఅయ్యారు. శాసనసభలో మొత్తం డెమొక్రటిక్ పార్టీ బలం యీనాడు 29. కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టుల తర్వాత శాసనసభలో బలంగలపార్టీ యిదే!

★

శాసనసభలో మొత్తం సభ్యుల సంఖ్య 302. ఒకరు శాసనసభ్యుని మరణంవల్ల ఒకటి ఖాళీయైనది కాబట్టి 301 మిగిలి వుంటాయి. అందులో ఒకరు స్పీకరు. పోతే నికరమైన సంఖ్య 300.

ఇందులో కాంగ్రెస్‌కు 188 మంది సభ్యులున్నారు. కాంగ్రెసేతరులందరూ 112. కాంగ్రెస్ వారిలో సంజీవరెడ్డి వ్యతిరేకులు, ఏనాడైనా బయటపడేవారు కొందరు లేకపోలేదు; అట్లనే కాంగ్రెసేతరులలోకూడా నేషనలిస్టు సభ్యులవంటివారు కాంగ్రెస్‌లో చేరే అవకాశం వున్నది. అందువల్ల కొంతకాలం గడవనిదే, పార్టీల బలాబలాలు నిలకడగా వుండవు. అయితే ప్రతిపక్షాల సంఖ్య పెరగడం వల్ల [illegible] విలువ హెచ్చవచ్చుగాని, కాంగ్రెస్ వీరిచేతిలో పరాజయం పొందే ప్రమాదం కనుచూపు మేరలో లేదు.

★

చెన్నారెడ్డివర్గంవారు ప్రగతిశీలమైన కార్యక్రమాన్నే చేపట్టినారు. అభ్యుదయానికి

క్రొత్తపార్టీకి సమకూరినట్లే!

★

క్రొత్తపార్టీ బలం హెచ్చుతుందా? యథాతథంగా వుంటుందా? దీనికి సమాధానం చాల అంశాలపై ఆధారపడి వుంటుంది.

క్రొత్తపార్టీలోచేరని రంగాగారికి చెందిన సభ్యులు 8 మంది కాంగ్రెస్‌పార్టీలోనే వున్నారు. సంజీవరెడ్డిపై యుద్ధంలో ఇటీవలివరకు చెన్నారెడ్డివర్గంతో చేతులు కలుపుతుండిన కల్లూరు చంద్రమౌళి, వారి అనుచరులు బయటపడలేదు. ఇట్లనే సంజీవరెడ్డి అంటే తీవ్రంగా వ్యతిరేకించేవారు మరికొందరున్నారు. వీరందరి వైఖరి బయటబడనిదే, క్రొత్తపార్టీబలం యిదమిద్ధంగా తేలదు. అయితే వీరుమాత్రం తమసంఖ్య 40 కాగలదని ఆశిస్తున్నారు.

★

రంగాగారికి చెందినవారు ఏనాడైనా కాంగ్రెస్‌నుండి బయటపడకపోరని కొన్నివర్గాలలో ఒక అభిప్రాయం. లచ్చన్న గారి ప్రకటనలలోకూడా ఆ ఆశ కనిపిస్తున్నది. కాని క్రొత్తపార్టీ నిర్మాణంపట్ల తనవైఖరి ఏమిటో రంగాగారు బహిరంగంగా వెలిబుచ్చలేదు.

పార్లమెంటు కాంగ్రెస్‌పార్టీ కార్యదర్శిగా వుంటూ, భూసంస్కరణలకు సంబంధించి నాగపూరు కాంగ్రెస్ తీర్మానాలను వ్యతిరేకించిన రంగాగారిపై క్రమశిక్షణచర్య జరుపబడుతుందని, అప్పుడైనా వారు యీ క్రొత్తపార్టీకి నాయకత్వం వహించక తప్పదని, వారికిచెందిన సభ్యులబలం వీరికి చెందక పోదని చాలమంది వూహించడం జరిగింది.

కాని, కానవస్తున్న పత్రికా వార్తలనుచూస్తే, నెహ్రూ ప్రభృతులు ఆ అవ

రాష్ట్ర రాజకీయాలలో రంగాగారి పరిస్థితి ఎట్లావుంటుందనేది ప్రశ్న. సంజీవరెడ్డి వ్యతిరేకత అట్లనేవున్నది; వారితో హృదయాలు కలవడం సాధ్యపడే పనిగాదు. రాష్ట్రంలో తనవర్గానికి మూలస్తంభాలనదగినవారు చీలిపోయారు. తన అనుచరులు, అభిమానులు, ఆప్తులు చాలమంది జారిపోయారు. ఈ పరిస్థితుల్లో రంగాగారు ఏడెనిమిదిమంది శాసనసభ్యులతో; మిగిలివున్న కొద్దిమంది అనుచరులతో కాంగ్రెస్‌లోనే వుంటారా? సంజీవరెడ్డితో సర్దుబాటవుతారా? ఇవన్నీ కాలం తేల్చవలసిన ప్రశ్నలు.

క్రొత్తపార్టీ అవతరణ– కాంగ్రెస్‌పార్టీకి

కూడా ఆధారపడి వుంటుంది– క్రొత్తపార్టీ బలం పెరుగుదల తరుగుదల. నేషనలిస్టులను, స్వతంత్రులను కలుపుకొని; క్రొత్తపార్టీలోకి పోకుండా నిల్చిన తన వ్యతిరేకులపట్ల యథాప్రకారం దురుసుతనాన్ని ప్రదర్శించి; కాంగ్రెస్‌ను మరింత శక్తిహీనంచేస్తాడో; లేక తన వ్యతిరేకులను దగ్గరకుచేర్చుకొని బలపడే వివేకవంతమైన చతురతను ప్రదర్శిస్తాడో? చూడవలసి వున్నది.

ఏది ఏమైనా చెన్నారెడ్డిపార్టీ భవితవ్యం సంజీవరెడ్డిగారి భవిష్యత్ వైఖరిమీద ఆధారపడి వుంటుంది.

మలబద్ధకము మిమ్ము క్రుంగదీయు చున్నదా!

ఆరోగ్య లేహ్యము

(Registered)

మీరు ప్రతిదినము రాత్రి కొలది 'ఆరోగ్యలేహ్యము' సేవించిన పొద్దుననే ఒక్కసారి సాఫీగా మలమును విసర్జింపజేయును. మలబద్ధకము, అతిఉష్ణము, పాలుమాలికను పోగొట్టి శరీరమునందు వుత్సాహమును కలుగజేయును. రక్తశుద్ధి, రక్తవృద్ధిపరచుచు మెదడును దేహమును బలపరచి ఆరోగ్యముగానుంచును. కడుపునొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు మలేరియాచలిజ్వరాలకు దివ్యౌషధం. రుచి సువాసన కలిగియుండును.

ప్రతియింట నుండదగిన సంజీవిని!

20 తులముల డబ్బీ 2-0-0 * శాంపిల్ డబ్బీ 0-6-0

అన్ని మందుల షాపులలో దొరకును.

బాబిలాన్‌ఫార్మసి, సుబేదారుపేట - నెల్లూరు

శ్రీ మద్రామాయణము

రచన: కొలకుల సావిత్రి

(గత సంచిక తరువాయి)

శ్రీరామపట్టాభిషేకము

శ్రీరాముఁడు భరద్వాజాశ్రమమున విడిసిన వెంటనే హనుమంతునిఁబిలిచి, "అంజనేయా! నీవు ముందుగా అయోధ్యకేగి రాజభవనమున ఎల్లవారలు క్షేమముతో నున్నారా కనుఁగొనుము. నీవయోధ్యకు పోవు మార్గమున శృంగిబేరపురమున నా ప్రియమిత్రుఁడు బోయల ఱేఁడగు గుహుఁడు కలఁడు. నీ వతనికడకేగి నామాటలుగా నా కుశల వార్త తెల్పుము. అతఁడు కడు సంతుష్టుఁడై నీకయోధ్యానగరము వేళా భరతునివృత్తాంతముకూడ తెల్పును. నీవట్లు గుహుని సంతుష్టుని చేసి పిమ్మట అయోధ్యాపురమున కేగి భరతుని కలసికొని వానితో నేను సీతా లక్ష్మణ సమేతుఁడనై క్షేమముగా తిరిగి వచ్చితినని ఎఱుక చేయుము. రావణుఁడు సీత నెత్తికొనిపోయిన మొదలుకొని రావణవధము వఱకు నా అరణ్యవాస వృత్తాంతము నంతయు వానికి సవిస్తరముగా నెఱింగింపుము. వాయునందనా! నామాట విన్నతోడనే భరతుని మోమున నేమి మార్పులు కన్పట్టెనో, వాని అభిప్రాయమెట్లుండునో నీవు గ్రహించుకొని రమ్ము. నీ వచ్చుటి వృత్తాంతమును, భరతుని మనోభావములను, చేష్టలను, ముఖవైఖరిని వాని చూపును, మాటలనుబట్టి తెలిసికొనిరమ్ము. విశ్వాసపాత్రుఁడైన తమ్ముని గుఱించి యిట్లు తలంచుట ఏల యందువేమో? వంశ పారంపర్యముగావచ్చిన రాజ్య సంపద చిరకాలానుభవముచే లోభమును కలుగ చేయకపోదు. ఒకవేళ భరతునికి రాజ్యాభిలాష యుండెనేని ఈ పుడమి యెల్ల వాఁడే ఏలునుగాక! మేము నగరము దాపునకు రాకముందే నీవు భరతుఁడు ఎట్టి వాంఛితము కలిగియున్నాఁడో సత్వరము తెలిసికొని మాకు తెలుపవలసినది", అని ఆనతిచ్చి పంపెను.

వెంటనే వాయుపుత్రుఁడు గగన మార్గమున బయలుదేఱి పశ్చిమాగను దాఁటి శృంగిబేరపురమును చేరి గుహుని సమీపించి, "ఓ నిషాద రాజా! నీ చెలికాఁడు శ్రీరామచంద్రుఁడు సీతా లక్ష్మణ సమేతుఁడై క్షేమముగా భరద్వాజాశ్రమమున విడిసి నీ కుశల మడిగెను. ఈ పంచమి రేయి భరద్వాజాశ్రమము నుండి రేపు పయనమై రాఁగలరు. నీవు చూడఁగలవు", అని తెలియఁజేసి వెంటనే నింగికెగిసి సుభిక్షమైన క్షేత్రభూములు దాఁటి అయోధ్యాపురమునకు రెండు కోసుల దూరమునందున్న నందిగ్రామము చేరి యచ్చట జటావల్కలాజినుఁడై, స్నానములేక మాలిన్య దేహముతో, ఉపవాసములతో కృశించి, భాతృవియోగ దుఃఖముతో సంతపములేక రామునే ధ్యానించుచు, రామ పాదుకలు ముందిడుకొని, ధర్మమును పాలుగ పాదముల కాపాడుచు, స్వధర్మనిష్ఠాగరిష్ఠుఁడై కూర్చుండియున్న భరతునిఁ గాంచెను. మారుతి యాధర్మస్వరూపుఁడైన భరతునిచే అంజలి ఘటించి, "ఓ రాజపుత్రా! నీవు జటావల్కలధారివై ఏ రామునికై చింతించుచు ఎదురుచూచుచున్నాఁడవో ఆ పరంధాముఁడు తన క్షేమము నీతో చెప్పుమని నన్ను పంపెను. రాముఁడు రావణవధము గావించి తన పత్ని జానకితోడను, తమ్ముఁడు లక్ష్మణునితోడను మిత్రబృందముతోడను త్వరలో నిటకు వచ్చుచున్నాఁడు. నీ అన్నయగు రాముని కలసికొని శోకము మానఁగలవు", అని చెప్పఁగా భరతుఁడు తనకు ప్రియమైన రాముని రాకవార్త విని ఆనందపరవశుఁడై మూర్ఛిల్లి కొంత తడవుకు తెప్పరిల్లి హనుమంతుని గట్టిగా కౌఁగిలించుకొని తన కింపగువార్త నెఱిఁగించిన వానికి నిలువగల కానుకల నొసఁగెదనని వాగ్దత్తము చేసి వెండియు "సాధుపుంగవా! నా అన్న శుభవార్తను నేఁడు వింటినికదా. లోకమున మానవుఁడు బ్రతికియుండిన నూఱేండ్లకైనను సుఖములు వడయవచ్చునని పెద్దలు నుడువు లోకోక్తి సార్థకమయ్యెను. నా అన్న అరణ్యవాస వృత్తాంతమునంతయు నాకు సవిస్తరముగా తెలుపుము", అని హనుమంతునొక దర్భాసనముపై కూర్చుండఁబెట్టి అడిగెను.

అంత హనుమంతుఁడు భరతునకు శ్రీరాముఁడు చిత్రకూటపర్వతమును విడిచినదాదిగా రావణవధము, పుష్పకవిమానమున భరద్వాజాశ్రమమునకు మఱలివచ్చినంతవఱకు శ్రీరాముని అరణ్యవాస వృత్తాంతమును వివరముగా చెప్పి "రాజపుత్రా! రేపు పుష్యమీనక్షత్రమున రాముని తప్పక చూడఁగలవు" అని తెలిపెను. అనంతరము భరతుఁడు శత్రుఘ్నుని పిలిచి నందిగ్రామమునుండి నగరుకు పోవు మార్గములను చక్కఁబఱచి, అయోధ్యానగరమెల్ల శృంగారముగా నలంకరింపవలసినదని ఆనతిచ్చెను. భరతుని యాజ్ఞగొని శత్రుఘ్నుఁడు వెంటనే కూలివాండ్రను పెట్టి మార్గములను చక్కఁజేయించి అయోధ్యాపురమెల్ల దివ్యముగా నలంకరింపచేయించెను. రాజవీథుల తోరణములుగట్టి మార్గముల పూలు, సుగంధద్రవ్యములనుజల్లి, రంగవల్లికలను శృంగారముగా తీర్చిదిద్ది కనులపండువు నలంకరించిరి. రాముని రాక విన్నతోడనే రాజపత్నులు, మంత్రులు, సైనికులు, పురోహితులు, బ్రాహ్మణులు, స్త్రీలు, పురుషులు బాలబాలికలు పల్లకీలలోను, ఏనుఁగుటంబారులలోను, గుఱ్ఱములమీఁదను, రథములపైనను ఎక్కి మంగళకర వాద్యములు మిన్నుముట్టుచుండఁగా బయలుదేఱి యా రాముని యెదుర్కొనఁబోయిరి. వారందఱు నందిగ్రామము చేరిన తదుపరి జటావల్కలాజినుఁడైన భరతుఁడు పరమానందముతోడ రామపాదుకల నెత్తికొని, శ్వేతచ్ఛత్రమును గొని మంత్రులు పరిమళపుష్పమాలలు, మంగళకర వస్తువులను గైకొని వెంబడించుచుండ, పరిజనులు శంఖభేరీమృదంగవాద్యముల మ్రోగించుచుండ, స్తుతిపాఠకులు స్తోత్రగానముసేయుచుండ ఎల్లవారలతో బయలుదేఱి శ్రీరాముని యెదుర్కొనెను.

భరతునితో కూడ అయోధ్యాపురజనులు బాలవృద్ధముగా రామునిరాకకై ఎదురేగి నింగికై పై అంతరతతో చూచుచుండ బాలసూర్యునివలెఁ దేజరిల్లుచున్న పుష్పకవిమానము వారి దృష్టిగోచరంబయ్యెను. అందు శ్రీరామచంద్రునిఁగాంచి జనులందఱు ఒక్కపెట్టున "ఇదిగో, రాముఁడు వచ్చినాఁడు" అని మిన్నుముట్టునట్లు కోలాహలము గావించిరి. భరతుఁడు రామునిఁగాంచి హృదయపూర్వకముగా నమస్కరించి, "ప్రతిజ్ఞాకప్పక మఱలి వచ్చి మాకందఱకు మేలొనరించితివి" అని పలుకుచుండ విమానము నేలపై వాలెను. రామునియాజ్ఞగొని భరతుఁడా విమానము నెక్కి మఱల అన్న గారికి పాదాభివందనము గావించెను. శ్రీరాముఁడు పులకితాంగుఁడై భరతుని తలనెత్తి కౌఁగిలించుకొని తొడపై కూర్చుండఁబెట్టుకొనెను. తరువాత భరతుఁడు లక్ష్మణుని పలుకరించి, సీతకు అభివందనము గావించి మానవరూపము దాల్చియున్న వానరముఖ్యులను వరుసగా కౌఁగలించుకొని పలుకరించెను. తరువాత సుగ్రీవునిఁగాంచి భరతుఁడు "వానరేంద్రా! లోకమున సుకారమువలన మిత్రులును, అపకారమువలన శత్రువులు నేర్పడుదురు. నీవు మాకు చెలికాఁడవేకాక మా నలుగురన్నదమ్ములతోడ నీవు నైదవవాఁడవు" అని చెప్పి విభీషణునికూడ మంచిమాటతో పలుకరించెను. శ్రీరామచంద్రుఁడు తనతల్లి పాదములకు ప్రణమిల్లి తదుపరి సుమిత్రాకైకేయిలకును, తక్కిన తల్లులకు మ్రొక్కి, గురుపాదులగు వసిష్ఠమునీంద్రునకు పాదాభివందనము గావించెను. అటు పిమ్మట భరతుఁడు శ్రీరామపాదుకలను మోసికొనివచ్చి స్వయముగా రామపాదములకు తొడగి, వినయముగా "రామచంద్రా! నీవు నాకడ నిల్లడ గానుంచిన నీ రాజ్యము గైకొనుము. నీవు మఱలివచ్చుటచే నా జన్మ సఫలమయ్యెను. ఇఁక నీరాజ్యలక్ష్మిని చేపట్టుము" అని పలికెను. అనంతరమందఱు పుష్పకవిమానము నెక్కి నందిగ్రామము చేరిరి. విమానముతిరిగి కుబేరునికంపి వేయఁబడెను.

నందిగ్రామము చేరిన తదుపరి శ్రీరాముఁడు భరతుని అనుజ్ఞలేనిదే నగరు ప్రవేశించుట తగదని యోచించుచుండ భరతుఁడు అన్న అభిప్రాయమును గ్రహించినవాఁడై, "రాఘవా! రాజ్యము విడిచి వనవాసముచేసి నా తల్లిని గౌరవించితివి. నాకడ నిల్లడగా నుంచిన నీ రాజ్యమును గైకొని నన్నాదరింపుము. వృషభము మోయఁబరువు చిన్నలేగ మోయఁజాలనట్లు నీవు వహింపఁగలిగిన ఈ రాజ్యము నేను వహింపఁజాలను. ఖరము గుఱ్ఱము వేగమును, కాకి హంసనడకను నేర్వఁజాలనట్లు నేను నీ రక్షణ చాతుర్యమును బూనఁజాలను. ఒకఁడు పెంచి పెద్దచేసిన వృక్షము ఫలింపనట్లు, మన తండ్రిగారు నిన్ను పెంచి పెద్దచేసినప్పుడు నీవు రాజ్యపాలనము గావించి చరితార్థుఁడు కాకయుంటివేని లోకమునకు ప్రయోజనమేమి? ప్రభూ! నీవు పట్టాభిషిక్తుఁడవై రాజ్యముచేపట్టి ఈ పుడమి యున్నంతవఱకు రాజ్యమేలు" అని చెప్పఁగా నందఱు 'సెబాస్' అనిరి. తదుపరి రాజపుత్రులకు తరితరులకు క్షౌరసంస్కారములు గావించి మంగళస్నానములు చేయించి మేలిమి వస్త్రాభరణములు ధరింపచేసి అలంకరించిరి. అనంతరము శత్రుఘ్నుఁడాజ్ఞతీయఁగా సుమంత్రుఁడు మనోహరముగా నలంకరింపఁబడిన రథమును గొనివచ్చెను. అందు శ్రీరామచంద్రుఁడెక్కి కూర్చుండిన పిమ్మట సైనికు లెక్కిరి. భరతుఁడు రథ సారథ్యమును వహించెను. శత్రుఘ్నుఁడు రామునకు గొడుగుపట్టెను. లక్ష్మణుఁడు ఒక చేతితో విసనకఱ్ఱనుగొని రామునికి వీచుచు మఱియొక చేతిలో వింజామరమును పట్టుకొనెను. విభీషణుఁడు మఱియొక ప్రక్క నిలువఁబడి వింజామరమును గైకొనెను. రథము అయోధ్యాపురమునకు బయలుదేఱెను. దేవతలందఱు నింగిని నిలిచి శ్రీరాముని శ్లాఘించుచుండిరి. సుగ్రీవుఁడు శత్రుంజయమను గజము నధిరోహింపఁగా తక్కిన వానరులు మానవ రూపముదాల్చి తొమ్మిదివేల గజముల నెక్కి రథమును వెన్నంటి పయనమైరి.

రాజపత్నులు, ముఖ్యమంత్రులు ముందుగా నగరుఁజొచ్చిరి. అమాత్యులు రామపట్టాభిషేకమునకు సర్వము సిద్ధపఱుపవలసినదని వసిష్ఠమునీంద్రుని ఆనతిచ్చి రాముని కెదురుగా తెగిరి. శంఖభేరీమృదంగ వాద్యములు మిన్నుముట్టుచుండఁగా శ్రీరాముఁడు అయోధ్యాపురమును ప్రవేశించెను. జనులందఱు స్తోత్రపాఠములు చెప్పుచు రాముని జయము దీవనలచే దీవించుచు వెంబడింపఁగా పసుపు టక్షతలు పళ్లెములు గొనినవారు, కన్యలు, బ్రాహ్మణులు, గొల్లలు ముందు నడచుచుండఁగా శ్రీరాముఁడు చిఱునగవు మోముతో ప్రజల హెచ్చరించుచు పతాకములచే కట్టఁబడిన గృహములదాఁటి రాజభవనము చేరెను. సుగ్రీవాదుల కశోకవనప్రాంతమందున్న రామభవనము విడిదిగా నేర్పాటు చేసిరి. తరువాత భరతుఁడు సుగ్రీవుని, "కపివరా! శ్రీరామాభిషేకమునకు పవిత్రజలములు గొనివచ్చుటకు నీ దూతల గానతిమ్ము." అని అభ్యర్థింపఁగా సుగ్రీవుఁడు తీర్థములు గొనివచ్చుటకు జాంబవంతుఁడు, హనుమంతుఁడు, వేగదర్శి, ఋషభుఁడు అను వీరులను పంపెను. ఈ నలుగురు వీరులు ఐదువందల నదుల జలములను బంగారు కలశములఁ గొనితెచ్చిరి. తరువాత సుషేణుఁడు తూర్పు సముద్ర జలమును, మఱియొక ఋషభుఁడు దక్షిణసముద్ర జలమును, గవయుఁడు పశ్చిమ సముద్ర తీర్థమును, నలుఁడుత్తరసముద్ర జలమును గొని వచ్చిరి. అనంతరము పరిశుద్ధాత్ముఁడగు వసిష్ఠమహర్షి బ్రాహ్మణసమక్షమున శుభలగ్నమున శ్రీరాముని సీతతోడ రత్నమయపీఠమున కూర్చుండఁబెట్టిన తదుపరి వసిష్ఠుఁడు వామదేవ జాబాలి కాశ్యప కాత్యాయన సుయజ్ఞ గౌతమ విజయులను మునీంద్రులు శ్రీరాముని సుగంధ నిర్మలోదకములతో యభిషేకము చేసిరి. తదుపరి విప్రులు, మంత్రులు, కన్యలు, ఋత్విక్కులు వరుసగా శ్రీరాము నభిషేకించిరి. ఆకాశమునుండి వేల్పులు దిక్పాలకులు దివ్యతీర్థముతో రాము నభిషేకించిరి. అప్పుడు వసిష్ఠుఁడు శ్రీరాముని నవరత్న ఖచితమైన సింహాసనమున కూర్చుండఁబెట్టి నవరత్న కిరీటమును శిరమునందుంచి దివ్యాభరణములతో నలంకరించెను. శత్రుఘ్నుఁడు శ్వేత చ్ఛత్రమును పట్టెను. సుగ్రీవుఁడు, విభీషణుఁడు చామరములతో వీచిరి. దేవేంద్రుఁడు వాయువుతో కమలములు పొదిగిన కాంచన హారమును కానుకగా పంపెను. శ్రీరాముని పట్టాభిషేకము జరుగఁగా దేవగంధర్వులు గానముచేసిరి. అప్సరలు నాట్యమాడిరి. పుడమిని పైరులు చక్కఁగా పండెను.

పట్టాభిషేకానంతరము శ్రీరాముఁడు బ్రాహ్మణులకు గోవులు వృషభములు గుఱ్ఱములు దానమిచ్చెను; ద్విజులకు వస్త్రాభరణముల నొసఁగెను; దివ్యసువర్ణమాలికను సుగ్రీవునకొసఁగెను; అంగదునకు పచ్చల భుజకీర్తుల నిచ్చెను; మణిమయ ముక్తాహారమును సీత

—కొరవ 11 పేజీలో

• చెన్నారెడ్డి - మరొక రాజకీయవేత్త యింతటి 'ఫీట్' యింత అవలీలగా చేయలేడు!
• ఇందిరమ్మ ముండ్లకంపమీద కూర్చున్నది!
• డల్లెస్ ఇక చికిత్సాలయంలో తలదాచుకున్నట్లే
• డిక్టేటర్లంతా నెవిఱ దారిన పోకతప్పదు

చెన్నారెడ్డి తెలివైనవాని తేలాడు. లోగడ తనను రియాక్షనరీ (అభివృద్ధి నిరోధకుడు) క్రింద జమకట్టిన వారందరిచేత పురోగామిగా సర్టిఫికేట్లు పొందినాడు. ప్రథమంలో ప్రోగ్రెసివ్ బొమ్మకంటి యిత్యాదులు తనతో, తనలో కలిసిరి. ఇప్పుడే మురానంతటిని డెమొక్రాట్ - మరియు - సోషలిస్టుగా గుర్తించడానికి మిగిలిన అపోజిషన్ పార్టీలు సిద్ధమైనవి. ఇది చెన్నారెడ్డి సౌభాగ్యం. మరొక రాజకీయ వేత్త యింతటి 'ఫీట్' యింత అవలీలగా చేయజాలడు.

సోషలిస్టులు: 'రండి బాబూ, మాలో వచ్చి కలియండి, ఆహ్వానిస్తున్నాం' అన్నారు. ప్రజాసోషలిస్టులు: 'వచ్చి సోషలిస్టు కుటుంబంలో కలవండి. ఇక తిడవెందుకు? విడిపోయిన మా సోదరులంతా మళ్లీ యిటే వస్తున్నారు గానీ మళ్లీ చిల్లరదుకాణాలెందుకు?' అని ఆప్యాయంగా రిమ్మని పిల్చారు. కమ్యూనిస్టులు: 'ప్రజాస్వామికంగా, సోషలిస్టుగా పురోగమింప దలచి, కాంగ్రెస్ పార్టీ నియంతృత్వ ధోరణికి దెబ్బతీసే మా కష్టానికి మేం స్వాగతమిస్తున్నాము' అన్నారు.

చెన్నారెడ్డి ఈ జోహారులన్ని అందుకుని తేరతేరగా ఆంధ్ర పోకుండా వుండడానికే తనకష్టం కాంగ్రెస్ నుంచి విడిపడి స్వతంత్రంగా నిల్చిందన్నాడు. దీనిభావమేమి తిరుమలేశ?

ఓకొలిని తిరిగి జయభేరి మ్రోగించుకుంటూ కాంగ్రెస్ పార్టీలోకే పోవచ్చును. లేదా ఇతర ప్రతిపక్షాలతో చేయికలిపి ఇంకో ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించవచ్చును. ఇందులో ఏదైనా గానీ శేంకట్వం కాదుగదా!

ఏమైనప్పటికీ, చెన్నారెడ్డి - బొమ్మకంటి బృందం విడిపోయినందువల్ల కాంగ్రెస్ చెడలేదు; ఎంతో చెడవలసిన అదివరకే చెడింది. కాని, ఈ బృందం డెమొక్రటిక్ పార్టీ పేరట వ్యవహరిస్తూ, యితర ప్రతిపక్షాలతో సంబంధాన్ని సారంగా కలియడంవల్ల, అధికారంలో వున్నవారు చాల జాగ్రత్త పడడానికి అవకాశం కలిగింది.

దీని పర్యవసానం చూడాం.

• • •

ఇందిరమ్మ ముండ్లకంపమీద కూర్చున్నది. ఆ కంపమీద తాను కూర్చున్నచోట ముండ్లను అణచివేసే మెత్తవున్నమాటనిజం. అంతేగాక ముండ్లమధ్యన రోజాపుష్పాలున్నవి. కాని మిగిలిన ముండ్లన్నీ కన్పిస్తూనేవున్నవి. ఈమె వాటిని మెమ్మదిగా తొలగించవలసివున్నది. దొంగపత్యాలను రద్దుచేయుస్తుంది. మాటలుగాక పనులుచేసేవారిని ఏరి వారికి కొన్ని ఖండితమైన పనులను అప్పగించగలదు.

ఇటీవల భారతదేశంలో పర్యటించి పోయిన ఎడింబరో డ్యూకు (ఎలిజబెత్ రాణి భర్త) సైన్సుమహాసభలో వుపన్యసిస్తున్నారు

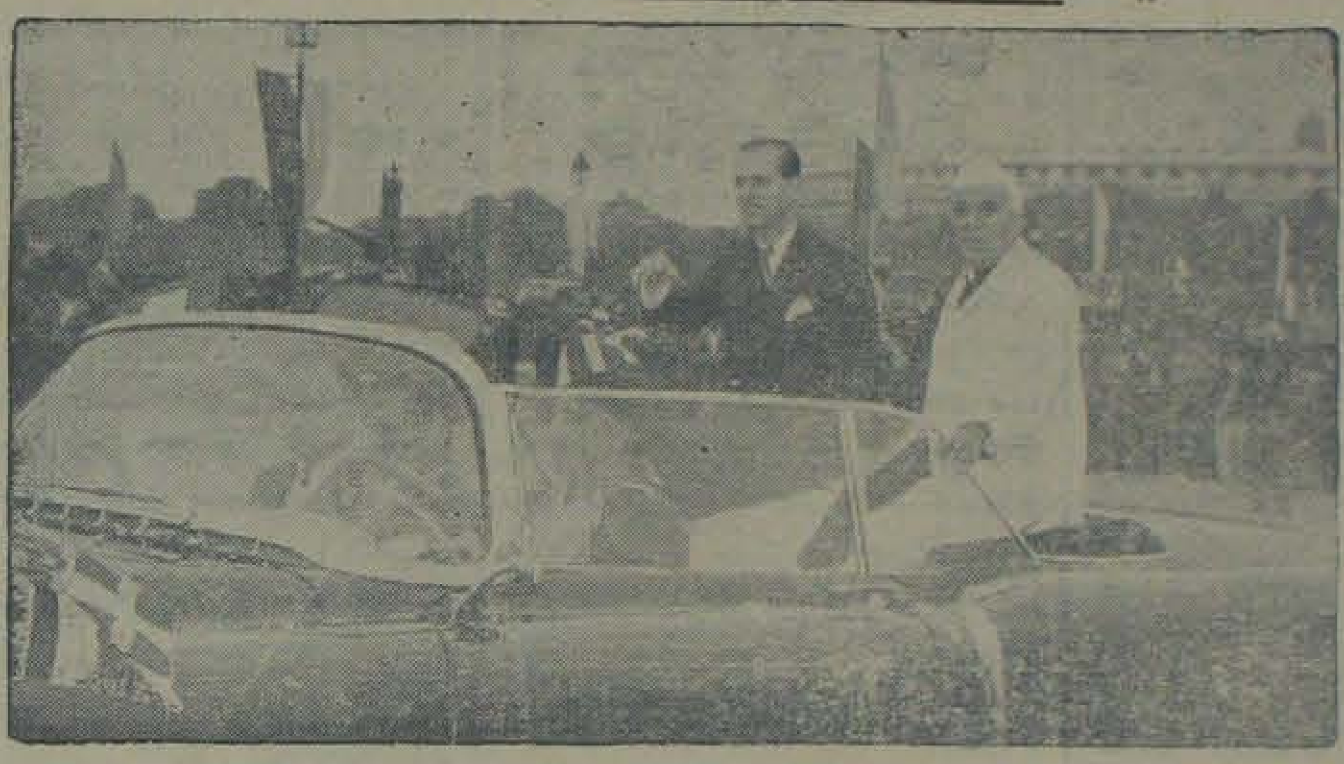

ప్రధాని నెహ్రూతోగూడా విమానాశ్రయంనుండి ఢిల్లీ రాజవీధులగుండా పోవడం చిత్రంలో చూడవచ్చు.

రైతులు అప్పుయిస్తే కావలి-కనుపూరు కాల్వల నిర్మాణం

—o—

శాసనసభ యీసమావేశంలోనే అవసరచర్య జరుపగలమని ముఖ్యమంత్రి, ఇర్రిగేషఱ మంత్రులు వాగ్దానంజేశారు

—o—

ఋణసేకరణలో రైతులు పూర్తిగా సహకరించాలె!

9 తేది రాత్రి శాసనసభ్యులు శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారి గౌరవార్థం నెల్లూరులో విందుచేశారు. ఇర్రిగేషన్ శాఖామంత్రి శ్రీ కె. వి. నరసింగరావుగారుగూడ విందుకు హాజరయ్యారు.

ఆ సందర్భంలో శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి, వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి గారలు కావలి–కనుపూరు కాల్వల విషయమై మంత్రులతో ప్రస్తావించారు. డబ్బులేదు అని మంత్రులు సమాధానం చెప్పారు. అందుమీదట సుబ్బారెడ్డిగారు వ్యవసాయ ఋణం క్రింద 1½ కోటి రూపాయలు వసూలుచేసి అప్పుగా ప్రభుత్వానికి డిపాజిటు చేస్తాము, ఆ డబ్బుతో నిర్మించండి అని సూచించినారు. ఆ విధంగా అప్పు యిచ్చేటట్లయితే తప్పక వాటి నిర్మాణానికి పూనుకోగలమని యిద్దరు మంత్రులూ చెప్పారు. సుబ్బారెడ్డి, కోదండరామరెడ్డిగారలు వీటి నిర్మాణానికి ఋణమిచ్చుటకు రైతుల సంసిద్ధతను, శాసనసభ సమావేశంలో తెలియజేసిన ఎడల, దానికి తగిన శాసనాన్ని చేయగలమని మంత్రులు వాగ్దానం చేశారు.

ఇక ప్రభుత్వానికి అప్పు యివ్వవలసిన బాధ్యత రైతులమీద వున్నది. ఎంత త్వరగా యీ డబ్బు వసూలై డిపాజిటు చేయగలిగితే అంతత్వరగా మన ఆశయం నెరవేరే అవ

—తరువాయి 9 వ పేజీలో

నాగపూర్ తీర్మానాలను అంగీకరించే వారితోనే పొత్తుగాని, మిగిలిన వారితో కాదు.

ఇట్టి కార్యక్రమాన్ని అనుసరించడానికి రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ పెత్తందార్లు ఇందిరమ్మ అభిప్రాయాలకు అనుకూలురైన వారుండవలెను. అందువలన, రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ పెద్దరికాలలో కొన్ని ముఖ్యమైన మార్పులు రాగలవు.

• • •

సహకార వ్యవసాయం మంచిదేగాని దానిని పకడ్బందీగా సాగించడానికి కావలసిన బృందంలేకుంటే, అధికార్ల హస్తగతమై, ఈ ఉద్యమం నాశాభ్రష్టవుతుందని జయప్రకాశ్ నారాయణగారంటున్నారు. మన దేశంలో యిప్పుడే అభివృద్ధికార్యం కావాలన్నా ఉత్సాహవంతులైన, మనీషులైన, యువతీయువకులవసరం. రాజకీయ పక్షాలెన్ని వున్నా, యిట్టి యువజనమండలిని రంగంలోకి దించడం అవసరమని జయప్రకాశ్ అభిప్రాయం.

దీనిని మనసులో వుంచుకొని కాలోం

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

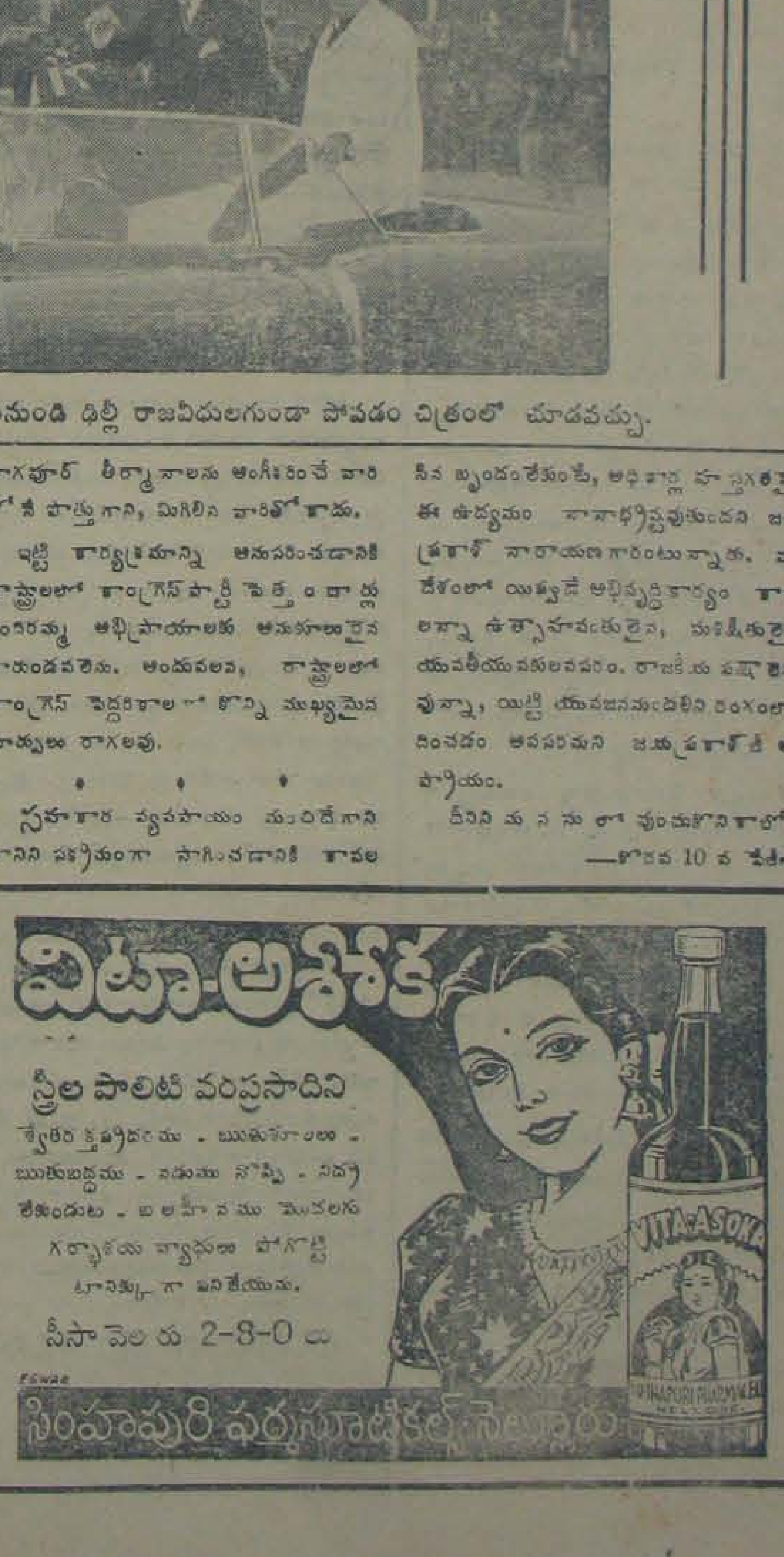

జమీన్‌రైతు

శ్రీ విలంబి, మాఘ శుద్ధ ద్వాదశి
20-2-1959 - శుక్రవారం

సహకార వ్యవసాయం: ప్రధాని నెహ్రూ

శ్రీ రాజగోపాలాచారి, రంగా, మున్షీగారల బహిరంగ వ్యతిరేకత; మసాని బోట వారల నిశితవిమర్శలు వృథాబోలేదు.

సహకార వ్యవసాయం విషయంలో ప్రధాని నెహ్రూ, కాంగ్రెస్ పార్టీకూడా ప్రజాభిప్రాయాన్ని గుర్తించక తప్పలేదు.

సహకార వ్యవసాయం విస్తృతమే గాని, నిర్బంధంగా అమలు జరుపబడదని నెహ్రూ స్పష్టంగా ఒకటికి పదిసార్లు ప్రకటించారు. నిరసించిన కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ ధేబరు, హోంమంత్రి శ్రీ పంతు ప్రభృతి దేశనాయకులుగూడా ప్రధాని అభిప్రాయాన్నే వెలువరించారు.

అంతేగాదు, పార్లమెంటు కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యవర్గసభ్యత్వానికి రంగాగారిచ్చిన రాజీనామా చర్చసందర్భంలో, నిర్దిష్టమైన సహకార వ్యవసాయ పద్ధతి మాదేశ్య తర్వాత ఆలోచనకు తీసుకోబడుతుందేగాని, వెన్వెంటనే కాదనేదిగూడా ప్రభుత్వాధికారుల అభిప్రాయమైనట్లు వార్తలు తెల్పుతున్నవి. గ్రుడ్డిలో మెల్ల శ్రేష్టమన్నట్లు, యిది కొంత మేలే.

చైనాలోగూడా ప్రథమంలో స్వచ్ఛందముతోనే సహకార వ్యవసాయం ప్రవేశపెట్టబడింది. ప్రభుత్వ సహాయమంతా ఆ సహకార సంఘాలకు మాత్రమే అందించబడి, క్రమంగా రైతు సహకార సంఘాల్లో చేరకుండా స్వతంత్రంగా వుండలేని పరిస్థితులు కల్పించబడినవి. ఆ విధంగా భూమి అంతా సహకార సంఘాల క్రిందకువచ్చి, అవి సమష్టి క్షేత్రాలై; యిప్పుడు "కమ్యూన్లు"గా రూపొందుతున్నవి. చైనాలో రైతు యీ విధంగా స్వేచ్ఛను కోల్పోయి, ప్రభుత్వానికి బానిసైనాడు. భారతదేశంలోమాత్రం యీ పరిణామం రాదని ఎట్లా చెప్పగలరు? రైతు స్వేచ్ఛ కాపాడబడుతుందనే నమ్మక మేమున్నది? రైతు శ్రేయోభిలాషులను, రైతులను ఆందోళన పరుస్తున్న సమస్య యిదే.

భూసమస్యలు సిద్ధాంతరీత్యా అనుకున్నంత సులభమైనవిగావు. ప్రత్యక్ష అనుభవానికి వచ్చేవరకు ఎంతో విషమరూపం ధరిస్తవి. అందువల్ల వీటి విషయంలో తొందరపాటు వహించడం అభిలషణీయంకాదు. అనుభవజ్ఞులైన నాయకులతో ఒకసలహా సంఘాన్ని నిర్మాణంజేసి, కలుగుతున్న అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, దశలవారీగా క్రమంగా అమలుజరపడం విశేషవంతంగా వుంటుంది.

చిత్తశుద్ధిలేకుండా, కేవలం పదవుల భద్రతకు ఎదురుచెప్పలేని అనుయాయులే హితులని; ప్రజాభిప్రాయాన్ని, సంస్కరణల సాధకబాధకాలను నిర్మొగమాటంగా ప్రకటించే అంధవిశ్వాసులైన నాయకులను విరోధులక్రింద భావించవద్దని, వారి అభిప్రాయాలకు తగిన విలువనిచ్చి, వారి సహకారాన్ని పొంద ప్రయత్నించవలెనని ప్రధాని నెహ్రూను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

—

★ నెల్లూరు ముచ్చట్లు ★

విమర్శకుడు

"యువశక్తి"

ఉత్సాహము, పట్టుదల, పత్రికారచనా శక్తి, భాషాపరిచయము, అభ్యుదయ భావాలు గల యువకుడు శ్రీ యల్. వి. కృష్ణారెడ్డి గారి సంపాదకత్వాన వెలువడిన వారపత్రిక "యువశక్తి" ప్రారంభోత్సవం ఆచార్య రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారిచే 15 తేది జరుపబడింది. కౌన్సిల్ సభ్యులు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు.

పత్రిక కాల్ సైజులో, రాజకీయ, సాహిత్య, చలనచిత్ర విషయాలకుతోడు, స్థానిక వార్తలు, విమర్శలతో చక్కగావున్నది.

"యువశక్తి" బలం నిర్మాణాత్మక మార్గంలో దేశహిత, ప్రజాహితకార్యాలపట్ల ప్రదర్శితం కావాలె! ప్రతిపక్షాలవలె గ్రుడ్డి పరిభక్తి వ్యతిరేక ధోరణిలో గాకుండా, మంచిని గుర్తించి, చెడును విమర్శించే దృష్టి యువశక్తికి తోడైతే అది సార్థకంగా వుంటుంది.

అభ్యుదయోస్తు!

డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డి వగైరాలపై చార్జిషీట్లు

గోలి శంకరయ్య నిరాహారదీక్ష ఆధారంగా జరిగిన కల్లోల సందర్భంలో అరెస్టుగావింపబడిన డాక్టరు పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డి, మరి 23 గ్గురుపైన; "నెల్లూరున్యూస్" సంపాదకుడు మహమ్మద్ ఇస్మాయిలు, మరొక అరుమందిమీద వేరువేరుగా నెల్లూరు అడిషనల్ జుడిషియల్ సెకండుక్లాసు మేజస్ట్రీటు కోర్టులో చార్జిషీటు దాఖలు చేయబడి, ఈ రోజుకు (20 తేది) వాయిదా వేయబడియున్నవి.

త్రోసివేయబడిన కేసులు

మహాదేవయ్య:- దంపూరు పంచాయతీ అధ్యక్షుడుగా 21 వేల రూపాయలు దుర్వినియోగం చేశాడని శ్రీ చేవూరు మహాదేవయ్య పై పెట్టబడిన కేసు, కావలి అడిషనల్ జిల్లా మునసబు విచారించి 9 నెలల శిక్ష 500 రూపాయలు జరిమానా విధించినదానిపై, జిల్లా కోర్టులో అప్పీలు చేయబడివుండి, విచారణ జరిగి, 6 తేది త్రోసివేస్తూ తీర్పుచెప్పబడింది. 21 వేల రూపాయలు దుర్వినియోగం చేసింది రుజువు కాలేదని, ముద్దాయి దుర్వినియోగం చేశాడా లేదా అనేది సందేహాంగా వున్నదని భావిస్తూ, ఆ సందేహ లాభాన్ని (బెనిఫిట్ ఆఫ్ డౌట్) ముద్దాయికిస్తూ, కేసుత్రోసి వేశారు.

◆ ◆ ◆

బాలత్రిపురసుందరి కేసు:- లక్కీ ప్రైజ్ పేరుతో ప్రజలను మోసపుచ్చాడని ములుగు జ్వాలా సుబ్రహ్మణ్యంమీద నేరారోపణ జరిగి, అసిస్టెంటు సెషన్సుజడ్జి కె. వెంకటరంగయ్యగారిచే విచారింపబడి, 13-12-58 తేది 2½ సంవత్సరాల కఠినశిక్ష విధింపబడియుండినది. దానిపై సుబ్రహ్మణ్యం జిల్లా కోర్టుకు అప్పీలు చేయగా ఐ. సి. యస్. అనంతనారాయణయ్యర్ గారు కేసు రుజువుకాలేదని అభిప్రాయపడుతూ త్రోసివేశారు.

దొంగతనంగా పైరుగోసిన గజదొంగ చావు

కప్పురాళ్లతిప్ప సమీపగ్రామమైన శెట్లగుంట పొలంలో, పెటిక్కొంటుకు చెందిన

శ్రీ శివారెడ్డికి ఘనతర సత్కారం

—0—

రూ. 9500 ల నిధి సమర్పణ

శివారెడ్డి సంక్షిప్త నామధేయంతో వ్యవహరించే సహజకవి శ్రీ శివారెడ్డి శేషురెడ్డిగారికి 12 తేది నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకి మిద్దెమీద ఘనమైన సత్కారం జరిగింది.

శివారెడ్డి సన్మానసంఘంవారు సేకరించిన రూ 9408-48 న. పైల నిధిని శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు శివారెడ్డిగారి కందించారు. ఆదిగాక కేంద్రమంత్రి డాక్టరు గోపాలరెడ్డిగారు పంపిన రూ 116లు చెక్కుగూడా ఆ రోజే చేరింది.

సభకు శ్రీ దుర్భా రామమూర్తి ఎం. ఏ. గారు అధ్యక్షత వహిస్తూ, సహజకవి అనే మాట శివారెడ్డికి అన్ని విధాల సరిపోతుందన్నారు. శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి, కోట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, డి. గోపాలాచార్యులు, విద్వాన్ కె. నారాయణరెడ్డి ప్రభృతులు శివారెడ్డి కవిత్వ విశిష్టతనుగూర్చి చక్కగా వుపన్యసించారు.

ప్రథమంలో శ్రీ పన్నపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు సన్మానసంఘపక్షంగా స్వాగతం పల్కి, సంఘకృషిని వివరించారు. శివారెడ్డిగారు కృతజ్ఞత తెల్పుతూ, తనను, తన కవిత్వాన్ని ప్రజలకు పరిచయంజేసి, వారి ఆదరాభిమానాలు సంపాదించి పెట్టినవారు స్వర్గీయ నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారని, వారిని సంస్మరించారు.

జిల్లా కాంగ్రెసు, పెక్కుమంది వ్యక్తులు నూత్నవస్త్రాలతో, శాలువలతో కవిని సత్కరించారు. అప్పల ఆంజనేయులుగుప్త గారు కాలంపతో అర్థనూట పదహార్లనుకలిపి సమర్పించి తన ప్రత్యేకతను చాటుకున్నారు.

వాడున్నా, గతంలో పదిసార్లు కృష్ణజన్మస్థానాన్ని దర్శించివచ్చిన గజదొంగయున్నూ, సంవత్సరంగా పోలీస్ కండ్లుకప్పి సంచరిస్తూండిన కామ్యూల్ అను అతను మరొక 6 మందితో పోయి, దొంగతనంగా పైరు కోసి, ధాన్యంకాల్చి, తీసుకుపోను సన్నద్ధమవుతున్న సమయంలో, పొలం కాపరి చుట్టుపక్కవారితోవచ్చి యీ దొంగల గుంపును ఎదుర్కొన్నారనీ, యిరుపక్షాలమధ్య కర్రలతో యుద్ధం జరిగిందనీ, కామ్యూల్‌కు తలమీద కాళ్లమీద బలమైన గాయాలు తగిలినవనీ, అతనిని కావలి హాస్పిటలుకు తీసుకపోతుండగా దారిలో చచ్చిపోయాడని తెలుస్తున్నది. ఈ ఘటన 8 తేది రాత్రి జరిగిందట.

చేనేత సప్తాహం

ఈ సంవత్సరం చేనేత సప్తాహం జిల్లాలో మహావైభవంగా జరిగింది. వేలకొలది జనాన్ని ఆకర్షించి, చేనేత ప్రాశస్త్యాన్ని ప్రదర్శనం ద్వారా తెలియజెప్పింది. 8 తేది ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారిచే సప్తాహము; జిల్లా జడ్జి శ్రీ అనంతనారాయణయ్యర్ గారిచే వస్త్రప్రదర్శనము ప్రారంభించబడి, 15 తేదివరకు జరిగి, వుపన్యాసాల సేదదీరుటకు నృత్యనాటక సంగీత కార్యక్రమాలు ఘనందుగా నిర్వహించబడి, సప్తాహం రక్తికట్టింది. అనధికార చేనేత ద్వయం తిరువీధుల, తుమ్మలపల్లి; అధికార డిప్టీ రిజిస్ట్రార్ల ద్వయం పట్నాయక్, శివరావుగారల కృషి ప్రశంసనీయం.

25 వేల ఎకరాల లెండవకారు

ఈ సంవత్సరం కలిగిరి రిజర్వాయరుక్రింద 15,398 ఎకరాలు; నెల్లూరు చెరువుక్రింద 3450 ఎకరాలు; సర్వేపల్లి రిజర్వాయరుక్రింద 6703 ఎకరాలు; జన్నవాడలో పెన్నసీటి సంపులద్వారా 150 ఎకరాలు, మొత్తం 25700 ఎకరాలు రెండవకారు అనుమతించబడిందట.

పాడుపుపుద్యమం పేరుతో అధికార్లు ఒత్తిడివల్ల కలిగిన అసంతృప్తిని యీ శుభవార్త పోగొట్టగలదేమో!

యస్. ఐ. కి మరొక పతకం

రెట్టపల్లి అగ్నిప్రమాదంలో ప్రాణానికి తెగించి ఒకముసలిప్రాణం కాపాడిన గూడూరు సబ్ యిన్స్పెక్టరు శ్రీ పి. సుబ్రహ్మణ్యం అపూర్వమైన ప్రధాని పతకంతో యిదివరలో గౌరవింపబడ్డారు. ఇప్పుడు బొంబయిలోని మానవకారుణ్యసంఘం తమ 1958 పతకాన్ని వీరికే యివ్వుటకు నిశ్చయించిందట.

ధన్యుడవయ్యా! సుబ్రహ్మణ్యం.

—

బిడ్డల లివరు—స్ప్లీను వ్యాధులకు జమ్మివారి 'లివర్ క్యూరు'

—— ప్రకటన ——

26-2-59 నుండి, మా విజయవాడ బ్రాంచిని 'N. హరీశ్వరరావు గారియిల్లు, 1-/283 హిందీ వీధి, గాంధీనగరం, బకింగ్‌హామ్‌పేటపోస్టు, విజయవాడ-2. విలాసమునకు మార్చినాము. మా ఖాతాదారులు యీ అడ్రసుమార్పు గమనించి, ఉత్తరములు ఆ విలాసానికే వ్రాయగోరెదము.

సలహాలు పై స్థలమునందేయని గుర్తించ కోరెదము.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్సు.

'నాకు కనుపూరు కాల్వ కావాలె'

కాకుటూరువద్ద గవర్నరు శ్రీ భీమసేన్ సచార్ పలుకరించిన ఒక శతవృద్ధుని కోరిక

'షా' మైకావద్ద గవర్నరు దంపతులు, శ్రీ గోగినేని వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ పాళెపు దశరథరామిరెడ్డి ప్రభృతులుగూడా చిత్రంలో కలరు

జిల్లాలో గవర్నరు సంచారం

మూడు రోజులపాటు 4, 5, 6, తేదుల్లో నెల్లూరును, చుట్టుప్రక్క గ్రామాలను, 7 తేగ గూడూరును, షా మైకాను ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు శ్రీ భీమసేన్ సచార్, వారి పతీమణి శ్రీమతి లలితాసచార్ సందర్శించారు.

మున్సిపల్ కౌన్సిలర్లకు సలహా

నెల్లూరు మున్సిపల్ ఆఫీసుకు వెళ్లినప్పుడు అక్కడ కౌన్సిలర్లు శ్రీ వేగూరు వెంకటకృష్ణయ్య శ్రీ రాయప్ప, శ్రీ వి. ఆనంతరామయ్య, శ్రీ చెంగయ్య, శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారలు టౌన్హాలు రోడ్లు, మంచినీరుసరఫరా, దీపములు మురుగునీటి సౌకర్యముల అభివృద్ధిగురించి గవర్నర్‌దృష్టికి తెచ్చారు. ఛైర్మన్ శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు మాట్లాడుచూ టోలుగేటు పన్నుల రద్దుకు పరిహారంగా ప్రభుత్వం యిస్తుండిన గ్రాంటుద్వారా, వినోదపు పన్నులో స్థానికసంస్థల వాటాలో వచ్చిన లోటువల్ల నెల్లూరు మున్సిపాలిటీ పోగొట్టుకుంటున్న రు. 40 వేల మొత్తమును పునరుద్ధరించవలెనని, టవునులో పొరంబోకులపై మున్సిపాలిటీకి అధికారం కల్పించాలని కోరారు.

తర్వాత కౌన్సిలర్లనుద్దేశించి గవర్నర్ మాట్లాడుచూ, స్థానికసంస్థల విజయంమీదనే ప్రజాస్వామ్యం భవిష్యత్తు ఆధారపడివుందనీ, తమతమ వార్డులను 15 రోజులకోకసారి సందర్శిస్తూ, తమ వార్డుల అభివృద్ధికి కృషిచేయాలనీ, తమవార్డులలో వినోబాజీ సూచించిన "సర్వోదయపాత్ర"ను పెట్టి యింటింటా సహాయమును సేకరించి ఆర్తులకు, ఆనాథలకు తోడ్పడవచ్చునని కౌన్సిలర్లకు సలహా యిచ్చారు.

ఇదే సమయంలో శ్రీమతి లలితాసచార్ శ్రీ తిక్కవరపు మీనమ్మ హరిజన బాలికల హాస్టలు, సెంట్‌జోసఫ్ ప్రసూతి వైద్యాలయము, అమెరికన్ ఆస్పత్రిని సందర్శించారు.

అనధికారప్రముఖుల ఇంటర్వ్యూలు

5 తేది మధ్యాహ్నం, కొందరు శాసనసభ్యులు, అనధికార ప్రముఖులు గవర్నర్ గారిని యింటర్వ్యూ చేసి, వివిధ విషయాలపై విజ్ఞప్తులు సమర్పించారు. వారిలో ముఖ్యంగా, సోమశిలప్రాజెక్టు తక్షణ నిర్మాణావశ్యకతనుగురించి శ్రీయుతులు ఆనం సంజీవరెడ్డి, మేనకూరు బలరామరెడ్డిగారలు; కనుపూరు కాల్వగురించి శ్రీ చంగల్వ కోదండరామరెడ్డి; కావలికాల్వగురించి డాక్టర్ కనుమర్ల సుబ్బరామయ్య; ఎవరంటేవారు డాక్టర్లవలె ప్రాక్టీసు చేయకుండా చూడమనీ, కోవూరువంటి తాలూకా కేంద్రాలలో వైద్యాలయాలేర్పరచాలనీ, దుండిగులవారినుండి రైల్వేలైనుకు కొండాయపాళెంనుండి నెల్లూరుగేటువరకు రక్షణ ఏర్పాటు చేయాలని కౌన్సిల్ సభ్యులు డాక్టర్ యం. వి. కృష్ణారెడ్డి; హరిజనాభ్యుదయంగురించి శ్రీ ఏనుగ పట్టాభిరామరెడ్డి, శ్రీమతి అల్లాడి అన్నపూర్ణమ్మగారలును; గ్రామీణబుణభారం, ధాన్యపు బ్యాంకులు, భూసంస్కరణల గురించి

శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి; నిర్మాణ కార్యకలాపాల యంత్రాలరిగుమతిలో విదేశీ మారకం యిబ్బందులగురించి శ్రీ గునపాటి రామచంద్రారెడ్డిగారు గవర్నర్ గారికి విన్నవించారు. పోలీసు అసమర్థత, శాంతిభద్రతలకు రక్షణలేకపోవుటం, న్యాయశాఖతోసహా అన్ని ప్రభుత్వ శాఖల్లో లంచగొండితనం నైర్మూలనం, యన్. జీ. ఓ.ల జీతాల హెచ్చింపు, ప్రజల సమస్యలపట్ల యన్. జీ. ఓల వ్యతిరేకభావం తదితర అనేక ముఖ్యవిషయాలపై శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు గవర్నర్ గారితో సుదీర్ఘంగా చర్చించారు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ అప్పారిగారుకూడ గవర్నర్‌ను కలుసుకున్నారు.

మనుబోలు భారతసేవక సమాజ్ కన్వీనర్ శ్రీ రావిపాటి మహానందగారు భారత సేవక సమాజ్ కమిటీ సూచనలమేరకు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టును పూర్తిగా (కావలి కనుపూరు కాల్వలతోసహా) నిర్మించాలనీ, వివిధ సాంఘిక సేవాసంఘాలకృషి సమన్వయానికి, జిల్లా రాష్ట్రస్థాయిలలో సంఘసేవాబోర్డుల నేర్పరచాలని గవర్నర్ గారికి సూచించారు.

శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి ... బసవరెడ్డి శంకరయ్య, సి. వి. నరసింహం, పి. రామకోటయ్య శాసనసభ్యులు శ్రీ కాశిం వెంకటరెడ్డి, డాక్టరు జె. ఆర్. కన్నయ్యనాయుడు (ఇరకం) ప్రభృతులుగూడ గవర్నర్‌ను యింటర్వ్యూ చేశారు.

పల్లెపాడుఆశ్రమ సందర్శనం

నెల్లూరుకు సమీపంలోని పల్లెపాడు

—6 వ పేజీలో

శ్రీశైలంపల్ల నెల్లూరుకు ఎక్కువ లాభమట!

సోమశిలమాటలేకుండా; కావలి-కనుపూర్లకు తాము స్వయంగాపూనుకోలేమంటూ ముఖ్యమంత్రి ప్రకటన

కుల్లూరు పంపింగుస్కీము శంకుస్థాపన- నెల్లూరు నీటి సరఫరాపథక ప్రారంభోత్సవం - రివిన్యూక్రీడలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి మూడురోజులపాటు యీ నెల 9, 10, 11 తేదుల్లో నెల్లూరుజిల్లాలో పర్యటించి వివిధ కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నారు. నీటి వనరులు విద్యుత్ శాఖామంత్రి శ్రీ జె. వి. నరసింగరావుకూడ 9, 10 తేదుల్లో ముఖ్యమంత్రివెంట నెల్లూరులో పర్యటించారు. 10 తేది వుదయం స్థానిక పరిపాలన శాఖామంత్రి శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్య వచ్చి వీరితో కలుసుకున్నారు.

కుల్లూరు పంపింగుస్కీము శంకుస్థాపన

ఈ నెల 9 తేది సాయంత్రం కల్లూరు పంపింగ్ స్కీముకు, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి వేదోక్తంగా శంకుస్థాపనచేశారు.

కుల్లూరు పంపింగుస్కీము ఏమంత పెద్ద ప్రాజెక్టుకాదు. దీని నిర్మాణవ్యయం లక్ష రూపాయలుకూడ మించలేదు. పెన్నానది నుండి గొట్టంద్వారా ఒకటిన్నర మైలు దూరం ఆయిదడుగుల ఎత్తున్న కాలువగుండా నీరు నల్లచెరువుకు పంపుచేయబడుతుంది. 169 ఎకరాల ఆయకట్టుకు పుష్కలంగా నీరందించడమేగాక, 177 ఎకరాలకు అదనంగాకూడా సరఫరా చేయబడుతుంది. ఈ స్కీము ఫలితాలను యీ సంవత్సరం మే నెలలోనే పొందగలుగుతారు.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ, అనేక పెద్దప్రాజెక్టులకంటేకూడా, సత్వరఫలితాలిచ్చే కల్లూరు పంపింగ్ స్కీము వంటి చిన్న నీటివనర్లనుకూడ ప్రభుత్వం నిర్మిస్తున్నదనీ; కృష్ణనీరు అందనిదే, సోమశిల

ప్రాజెక్టు సంపూర్ణంగాదనీ: శ్రీశైలంప్రాజెక్టు ద్వారా నెల్లూరుజిల్లాలో ఎక్కువప్రాంతం లాభపడగలదనీ; కావలి-కనుపూరు కాల్వల విషయంలో రాష్ట్రప్రభుత్వమే స్వయంగా పూనుకోలేదనీ, ప్లానింగ్ కమీషన్, ఇండియా ప్రభుత్వం ఆమోదించినాడ అందులకవసరమనీ చెప్పారు.

నాటి సభకధ్యక్షత వహించిన ఇరిగేషన్ మంత్రి శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు, ప్రజాలీకా నిర్వాహణకుపరిజలసహకారాన్ని అర్థించారు.

శాసనసభ్యుడు శ్రీ పాదిలేటి వెంకటస్వామిరెడ్డిగారు, సోమశిల నిర్మాణావశ్యకతను నొక్కిచెప్పుతూ, దీనివల్ల నెల్లూరుజిల్లాలోని నాల్గు తాలూకాలేగాక, ముఖ్యమంత్రి ప్రాతినిధ్యంవహించే కాళహస్తి తాలూకాగూడ లాభపడగలదని చెప్పారు.

నెల్లూరు నీటిసరఫరా స్కీము ప్రారంభోత్సవం

నెల్లూరు నీటికొరతను పూర్తిగాతీర్చి, పట్టణంలో అన్నిప్రాంతాలకు పుష్కలంగా నీరందించగల రు. 41 లక్షల నెల్లూరుసమగ్ర మంచినీటి సరఫరాస్కీముకు, యీ నెల 10 తేది ఉదయం ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవంచేశారు. స్థానికశాఖామంత్రి శ్రీ సంజీవయ్య నాటి సభకు అధ్యక్షతవహించారు. ఆసందర్భంలో ముఖ్య

—రెండవ 10 వ పేజీలో

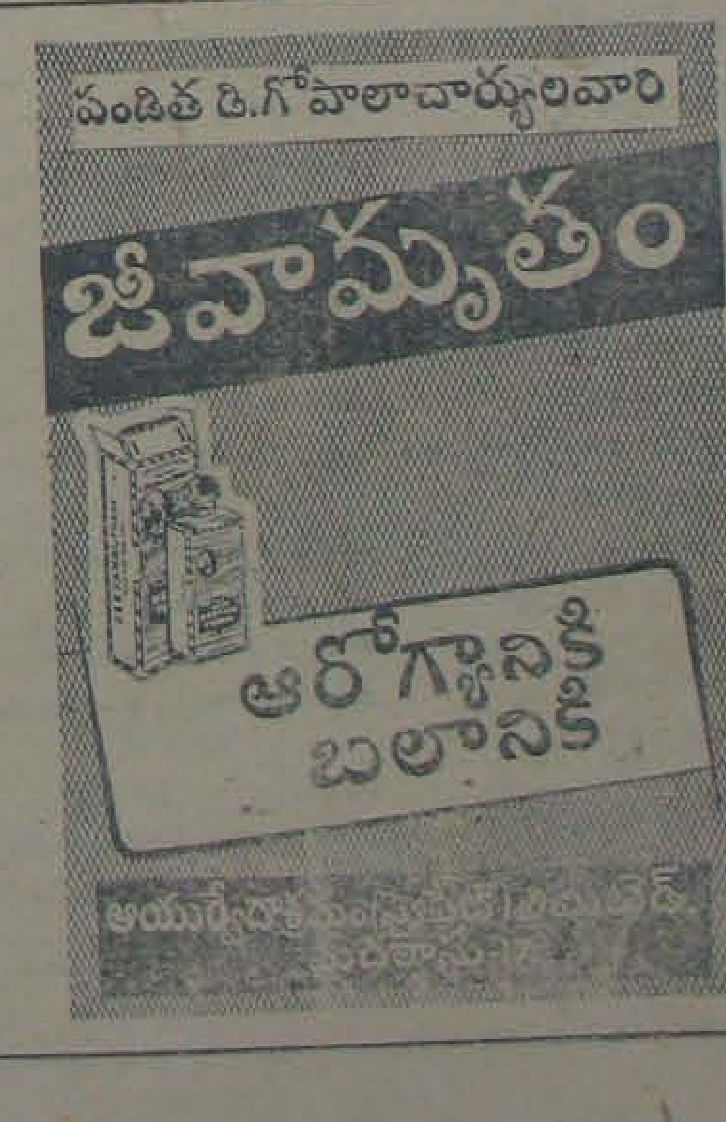

విషాద గీతిక

శ్రీ సోమారెడ్డి సుందరరామరెడ్డి

శ్రీ శివారెడ్డి

రామానాయుడుగారి మరణానికి మిత్రకోటి శ్రద్ధాంజలి

గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య

కటికనేని వెంకటరామారావు

రక్తదాత యస్. వి. నరసింహారావు

సంగం జానకిరామయ్య

కె. ఎల్. సింహా

ఏ. కృష్ణమూర్తి

అమంచర్ల శేషగిరిరావు

పండితారాధ్యుల నాగేశ్వరరావు

పాములపాటి బుచ్చినాయుడు

గుర్రం వెంకటసుబ్బరామయ్య

దిరిశాల వెంకటరమణారెడ్డి

బందరు కాంగ్రెస్‌వాదుల సానుభూతి

మద్రాసు తొలికాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం

(1937 జూలైలో మద్రాసురాష్ట్రంలో రాజాజీ నాయకత్వాన తొలికాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. కె. వి. రెడ్డినాయుడు మంత్రివర్గ నిష్క్రమణం, రాజాజీయం ప్రారంభం ప్రకటనన్ని శ్రీ రామానాయుడుగారు యీక్రింది వ్యంగ్య చిత్రంద్వారా పాఠకుల కందించారు.)

కొత్తనాయకుని ఆగమనం—

—పాతనాయకుని పలాయనం

(రాజగోపాలాచారిగారి ప్రవేశం

పదవుల కన్య :- రాజాజీ! దయచేయండి! దయచేయండి!!

ఎన్నాళ్లకెన్నాళ్లకు!!!

పాతవాడు :- ఓయిబాబో! అనలాయన వచ్చాడు.

పి. శ్రీరాములు

బి. సుబ్రహ్మణ్యం

బొందలపాటి శివరామకృష్ణ

డి. యస్. (సొవడా)

నెల్సాన్ కంపెనీ

పింగళి సుబ్బయ్య

గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య

వేదము వెంకటరాయశాస్త్రి

శ్రీ రామానాయుడు గారి మరణకాలము

—o—

శ్రీ నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

జమీన్దార్ల దౌర్జన్యము

1937 నాటి మరికొన్ని వ్యంగ్యచిత్రాలు

జమీన్దారు జబర్దస్తీ

—ఓటియ్యని రైతుగతి!

అప్పో యీ ఓటుబాధ—నిబ్బరించలేనురా ఓరప్పో
దెబ్బలాంటి జమీన్‌పద్ధతి—గొబ్బున మింగేస్తున్నది
ఒక వంకన పన్నుల భారం
ఒక వంకన అప్పుల ఘోరం
ఒక వంకన కోర్టుల నేరం
ఒక వంకన అడవికి దూరం
తికమకలై నాకొంపగోడి—సకలం పోతున్నదిరాబాబో

జమీన్‌రైతు ఏడుపులు

ఏర్వాక సాగించ ఎద్దులేకేడ్వ—ఆదునుకు విత్తనం బండకేడ్వ
కొంపలో గింజలు కూటికి లేకేడ్వ—భార్యమానముగావ బట్టకేడ్వ
ఈసారి పన్నైన ఇచ్చుకో లేకేడ్వ—పనిబాటలోళ్ల తిప్పలకు నేడ్వ
గతసాలు బాకీలు గడువుమించుటకేడ్వ—నాముగింజలతీర్వ రామికేడ్వ
ఇన్ని యేడ్పులు నన్నుమ్రింగి వేయుచుండ
పాతముబ్రాలబావతు పాడుద్రి
అములు బరువంగ వారంటు నందజేసె
కటకటా!! ఎన్నియేడ్పుల గడువగలను.

రైతుల్లో ఐకమత్యముంటే!

చిటి తప్పాగయ్యో! చీమలన్ని చుట్టుకునేటప్పటికి
ఇంతపెద్దపాము నేరెళ్లబెట్టిందే!

"బలవంతుడ నాకేమని
పలువురతో నిగ్రహించి పలుకుటమేలా?
బలవంతమైన సర్పము
చలిచీమల చేతజిక్కి"

స్త్రీల ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు
లోధ్ర

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఏజంట్లు:-
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు ఏజెన్సీస్
విజయవాడ - సికింద్రాబాదు.

పసిరికలు - కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
★
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

సునంద స్పెషల్
అంబరు వత్తులను
ఎల్లప్పుడు వాడి, వాటి
నిజమైన ఆనందమును పొంది
మమ్ము అభినందించండి
అన్నిచోట్ల దొరకును.
సునంద అగర్‌బత్తీ ఫ్యాక్టరీ
1820, అక్బర్‌రోడ్డు - మైసూరు

సంతృప్తిని సౌందర్యాన్నీ
రెంటినీ ఇవ్వగలరు

గుండాల
వెంకటసుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగల వర్తకులు
చిన్నబజారు — నెల్లూరు

★ గవర్నరు సంచారము ★

(5 వ పేజీ తరువాయి)

గ్రామంలోని గాంధీఆశ్రమాన్ని సందర్శించి, అక్కడ జరుగుతున్న అస్పృశ్యతానివారణ ప్రచారకుల కార్యక్రమాలను గవర్నరు దంపతులు పరిశీలించారు. అక్కడ శ్రీ కమాగాంధి, ఆర్. కె. రామలింగారెడ్డి, శ్రీమతి మరుపూరు రుక్మిణమ్మ గారలు గవర్నరు దంపతులకు ఘనమైన స్వాగతమిచ్చారు.

శ్రీ కందవరపు హనుమారెడ్డి ఆశ్రమ చరిత్రను వివరించిచెప్పగా, పూర్వపు రోజులను శ్రీ ప్రీతుశేషాచార్ జ్ఞప్తికి తెచ్చుకున్నారు. హరిజనుల నుద్దేశించి మాట్లాడుతూ, యీనాటివారి అభివృద్ధికి గాంధీకృషి కారణమనే సత్యాన్ని విస్మరించరాదనీ; తాము హీనజాతివారమనే భావం హరిజనుల్లో తొలగిపోయి, స్వతంత్ర భారతపౌరులుగా తమ ధర్మాలను బాధ్యతను గుర్తించుకొని నడుచుకోవాలని ఉద్బోధించారు.

నెల్లూరు బహిరంగసభ

5 తేది సాయంత్రం వి. ఆర్. కాలేజి మైదానంలో జరిగిన బహిరంగసభలో ఉపన్యసిస్తూ, ప్రజాస్వామిక పురోగతికి ప్రజలసహకారమును అభ్యర్ధించారు. ఈజిల్లాలో సోమశిల ప్రాజెక్టు కావలి-కనుపూరు కాల్వల విషయంలో జనాభిప్రాయమును ప్రభుత్వానికి తెలియజేయగలననీ చెప్తూ, కాని అవి వెంటనే నిర్మించబడగలవనే ఆశలు పెట్టుకోవద్దనికూడ చెప్పారు. స్వార్ధంవిడనాడి, సహకారభావం అలవరచుకోవాలని చెప్పారు. ప్రజలు ఆసక్తితో, కృతనిశ్చయంతో దేశసేవ చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

వెంకటాచలసత్రం సమాజాభివృద్ధి కేంద్రం సందర్శనం

6 తేది ఉదయం గవర్నర్ శ్రీ పచార్ వెంకటాచలసత్రం సమాజ వికాసకేంద్రమును సందర్శించారు. బ్లాక్ కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ మోపూరు రామిరెడ్డి గవర్నరుకు స్వాగతం చెప్పారు. అచ్చట వస్తుప్రదర్శనంలోని వివిధ భాగములను దర్శించారు. ఈ బ్లాక్ క్రింద జరిగిన గణనీయమైన అభివృద్ధిని తెలుసుకొని గవర్నర్ సంతోషమును వెలిబుచ్చారు. గ్రామీణ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించి, గ్రామాలు స్వయంపోషకమగునట్లు కృషిచేయాలని ఉద్బోధించారు. అచ్చట చేరిన వారిలో ఒకరు యీ ప్రాంతానికి మాధ్యమిక పాఠశాల అత్యవసరమని గవర్నరుకు సూచించారు.

పిమ్మట బ్లాక్ కేంద్రానికి సమీపంలోని యూకలిప్టస్ మొక్కల కేంద్రమును సందర్శించి, అచ్చట ఒక మొక్కనునాటారు. జిల్లా అటవీ శాఖోద్యోగి శ్రీ ముంతాజ్ అలీ మొక్కల పెంపకమును గురించి వివరించారు.

కాకుటూరు సందర్శనం

నెల్లూరు తిరిగివస్తూ, త్రోవలోని కాకుటూరు గ్రామానికివెళ్లి, స్త్రీజనాభ్యుదయ మండలిని, సాంఘిక విద్యాలయమును గవర్నర్ సందర్శించారు. బడిపిల్లలకు మిఠాయి పంచిపెట్టించుకు రు. 18 లు గవర్నర్ బహూకరించారు. రోడ్డుప్రక్కన చేరిన జనసమూహంలోని 80 ఏండ్ల వృద్ధుని గవర్నర్ పరామర్శించగా, తమకు కనుపూరుకాల్వ కావాలని కోరాడు. గవర్నర్ వెంబడివున్న శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి, యీ ప్రాంతానికి కనుపూరుకాల్వ ఆవశ్యకతను గవర్నర్‌కు వివరించారు.

పోలీసు మహిళల అంబర్‌చర్కా కేంద్రం

నెల్లూరు చేరుకున్న తర్వాత గవర్నర్ దంపతులు మూలపేటలోని పోలీస్ మహిళల అంబర్‌చర్కా కేంద్రమును దర్శించారు. శ్రీమతి విమలా ఆనందరావ్ స్వాగతం చెప్పారు. గవర్నర్ దంపతులు, పోలీసు మహిళలు అంబర్‌చర్కాలపై నూలు వడుకుటను శ్రద్ధగా తిలకించారు. ఈ కేంద్ర నిర్వాహకురాలు శ్రీమతి ఆనందరావ్‌ను అభినందిస్తూ, కేంద్రం తరఫున ఒక సహకార సంఘాన్ని ప్రారంభించవలసిందిగా సూచించారు.

ఇందుకూరుపేట సమితి సందర్శనం

ఆనాటి సాయంత్రం శ్రీ పచార్ ఇందుకూరుపేట పంచాయతీ సమితిని, వికాస కేంద్రమును సందర్శించారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ దువ్వూరు బలరామరెడ్డి, గ్రామ పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కొంచెం పురుషోత్తమ రావుగారు గవర్నర్‌కు స్వాగతం చెప్పారు. బ్లాక్ క్రింద జరిగిన అభివృద్ధి కార్యాలను బి. డి. ఓ. శ్రీ కె. నాగభూషణరావు గవర్నరుకు వివరించారు.

తర్వాత బహిరంగ సభాస్థలివద్ద రూరల్ బ్యాంకు, చేనేత సహకార విక్రయసంఘం వగైరా సంస్థల తరఫున గవర్నర్‌కు పూలమాలలు వేయబడినవి. ఈ బ్లాకు క్రిందగల మైపాడు గ్రామంలో రూరల్ డిస్పెన్సరీ నిమిత్తం శ్రీ పూనాటి కోదండరామరెడ్డి గారు రు. 7 వేలు, రెండు ఎకరముల భూమి దానపత్రమును గవర్నర్‌కు సమర్పించారు.

తర్వాత గవర్నర్ యిందుకూరుపేటలోని వై. యం. సి. ఏ. రూరల్ సెంటరునుకూడ గవర్నర్ సందర్శించారు. కార్యదర్శి శ్రీ యం. యస్. చెరియన్. స్వాగతం చెప్పారు.

శ్రీమతి లలితాపచార్ కార్యక్రమం

ఆనాటి (5 తే.) మధ్యాహ్నం శ్రీమతి లలితాపచార్ కస్తూరిదేవి ఇండస్ట్రియల్ స్కూలు, సేవాసమాజం, రెడ్‌క్రాస్‌సొసైటీ, లేడీస్ క్లబ్‌లను సందర్శించారు.

నృత్యసంగీత ప్రదర్శనం

ఆనాటి రాత్రి చిన్న మొత్తాల పొదుపు వుద్యమ సందర్భంగా నెల్లూరు పురమందిరంలో ఏర్పాటు చేయబడిన నృత్యసంగీత ప్రదర్శనములకు గవర్నర్ దంపతులు హాజరయ్యారు. కార్యక్రమ నిర్వాహక సంఘం తరఫున శ్రీ ఆత్తివరపు దశరధరామరెడ్డి, వారి సతీమణి శ్రీమతి సుదర్శనమ్మ గారలు గవర్నర్ దంపతులకు స్వాగతమిచ్చారు. ఈ సందర్భంలో శ్రీమతి శుచలకుమారి, కుమారి పద్మప్రియ, హరిజనబాలికల నృత్యములు, కుమారి రాణీ సోదరీమణుల సంగీత కచేరి జరిగినవి. కలెక్టర్ శ్రీనివాసాచారి మధ్యన మాట్లాడుచూ, చిన్న మొత్తాల పొదుపు వుద్యమంలో నెల్లూరుజిల్లా అగ్రస్థానం వహించినదనీ, ఈ ప్రదర్శనంద్వారా రెండున్నర లక్షలు వసూలైనవనీ, శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు మరో లక్షరూపాయలు చిన్న మొత్తాల పొదుపు వుద్యమానికి యిస్తున్నారని తెలియజేశారు. తర్వాత ఆర్టిస్టులకు గవర్నర్ వెండి బంగారు పతకములు పంచిపెట్టారు.

గవర్నర్ విందు

6 తేది రాత్రి ట్రావెలర్సు బంగళాలో, గవర్నర్ దంపతులు ప్రముఖ అధికార అనధికారులకు సుమారు ముప్పది మందికి గొప్ప విందు చేశారు. దీనిలో, శాసనసభ్యులు శ్రీయుతులు ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి, వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి, ఆనం సంజీవరెడ్డి, బస్వారెడ్డి శంకరయ్య, కౌన్సిల్ సభ్యుడు డాక్టర్ యం. వి. కృష్ణారెడ్డి, శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి, జిన్నాలిక్కుల సంఘ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీ యన్. గోపాలకృష్ణయ్య గారలు, జిల్లా అధికారులు కొందరు, వారి సతీమణులు పాల్గొన్నారు.

అంబాపురం అటవీ పరిశోధన కేంద్రం

గవర్నర్ దంపతులు 7 తేది ఉదయం గూడూరుకు ప్రయాణంచేస్తూ, త్రోవలో అంబాపురంవద్ద అటవీశాఖవారి వంటచెరకు మొక్కల పరిశోధన కేంద్రమును సందర్శించారు. పరిశోధక కేంద్రాధికారి శ్రీ భీమరాజ్ గవర్నర్‌కు దీనిని గురించి వివరించారు.

"షా" మైకాగని సందర్శనం

తర్వాత పాదలపూరుమీదుగా గవర్నర్ దంపతులు "షా" మైకాగనికి చేరారు. గని ప్రొప్రయిటర్ శ్రీ గోగినేని వెంకటేశ్వర రావు గవర్నర్‌కు స్వాగతమొసగి పూలమాల వేశారు. శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు కుమారుడు గోగినేని కుమార్ శ్రీమతి లలితాపచార్‌కు పుష్పమాలవేశాడు. "షా" మైకా కొండపైకి తీసుకొనివెళ్ళి ఆ గనిలో జరుగుతున్న పనులను త్రవ్వివేయబడుతున్న ఖనిజాలను వివరించారు. మైకానిక్షేపకత్తిరింపును గవర్నర్ దంపతులు తిలకించారు.

అచ్చటనుండి గవర్నర్ దంపతులు గూడూరుచేరారు. గవర్నర్ బంగళావద్ద గవర్నరుకు చేర్మన్ శ్రీ పసుపులేటి సిద్దయ్య నాయుడు; శ్రీమతి లలితాపచార్‌కు కౌన్సిలర్ శ్రీమతి మనుబోలు అన్నపూర్ణమ్మ గారలు పూలమాలలువేసి స్వాగతంచెప్పారు.

పౌరసన్మానం

గవర్నర్ శ్రీ పచార్ గారికి గూడూరు పురపాలక సంఘం ఘనమైన సన్మానం చేసింది. కౌన్సిలర్లను, కమీషనర్‌ను, వైస్ ఛేర్మన్ శ్రీ సి. సి. సుబ్బయ్యను గవర్నర్‌కు చేర్మన్ శ్రీ సిద్దయ్యనాయుడు పరిచయం చేశారు. ప్రజల సంక్షేమాభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో శ్రద్ధవహించాలని కౌన్సిలర్లకు సలహా యిచ్చారు.

వివిధ సంస్థల తరఫున విజ్ఞప్తులు

సాయంత్రం గూడూరుపట్టణంలోని వివిధ సంస్థల తరఫున నాయకులు గవర్నర్ శ్రీ పచార్‌ను కలుసుకొని విజ్ఞప్తులు సమర్పించారు. గూడూరు పురపాలకసంఘంతరఫున చేర్మన్ శ్రీ సిద్దయ్యనాయుడు, కమీషనర్ శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరరావు; వెంకటగిరి శాసనసభ్యుడు శ్రీ పాదిలేటి వెంకటస్వామిరెడ్డి; మద్రాసు మైకా అసోసియేషన్ తరఫున శ్రీయుతులు పొన్నలూరు కోటారెడ్డి, సిద్దయ్యనాయుడు, డి. యస్. రెడ్డి, పాశెపు దశరధరామరెడ్డి, అల్లూరు ఆదిశేషారెడ్డిగారలు; రాష్ట్ర మైకా వర్కర్ల యూనియన్ తరఫున యస్. శేషారాం, యం. రాధాకృష్ణారెడ్డి, కె. వెంకటసుబ్బయ్య గారలు; ఆంధ్ర రాష్ట్ర దక్షిణ సరిహద్దు సంఘం తరఫున, జిల్లా ప్రాజెక్టు యింప్లిమెంటేషన్ కమిటీ తరఫున శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డి గవర్నరును యింటర్వ్యూ చేశారు.

మరునాడు ఉదయం ప్రత్యేక రైలులో రేణిగుంటమీదుగా, తిరుపతికి గవర్నర్ దంపతులు వెళ్లారు.

—మా. వి.

నా జీవిత విశేషాలు

మాయింటి స్థితిగతులు

నా తండ్రి చనిపోయిన తర్వాత నా పెద్దన్న శేషయ్యనాయుడు అనుమోలు సుబ్బానాయుడు గారివద్ద 'డి' మైకాలో (రాపూరు తాలూకా, పొదలకూరువద్ద ఇనకుర్తి గ్రామంలో 'డి' మైకా అనే మైకాగనిచాలా ప్రశస్తంలో వుండినది. అనుమోలు సుబ్బానాయుడు గారిని మహైశ్వర్య సంపన్నుని జేసినగని యిది.) సూపర్ వైజర్ గావుండి చాలించుకొని మా వూళ్లోనే అసిస్టాంటు గ్రామ మునసబు సునపాటి నర్సారెడ్డిగారి కలవుబెడిరే ఆక్టింగుగా పనిచేస్తున్నాడు. మా రెండవ అన్న బక్కినాయుడు గారుకూడ అనుమోలు సుబ్బానాయుడు గారి వద్దనే మైకా గనులవద్ద గుమాస్తాగావుండేవాడు. అనుమోలు సుబ్బానాయుడు గారి వుద్యోగమంటే జీతం పకాలానికివ్వడు. అసలు జీతాలు యివ్వడమంటూ వుండదు. ఎప్పుడో యేదిటో యిచ్చేవి. అదీ కొద్దికొద్దిగా యిచ్చేవి.

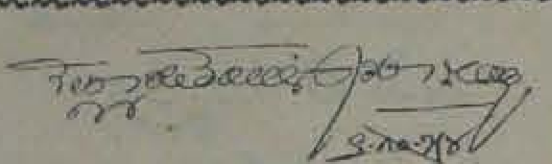

మా పెద్దన్న శేషయ్యనాయుడు అసిస్టాంటు గ్రామ మునసబ్ వుద్యోగం మహాదర్పంగా చేసేవాడు. సంపాయిద్యంలో తక్కువలేదు. యిట్లా వుండగా ఆయన వివాహం నిశ్చయించింది. చేతులో డబ్బులేదు. ఆస్తిపాస్తులు లేనందున అప్పుదొరకదు. వివాహానందంలో సర్కారు దస్తులోనుండి వెయ్యి రూపాయలు ఖర్చుజేసి మహాదర్పంగా పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. కాని పెళ్లి ఐన వారంరెండువారాల్లోనే తనిఖీ మీదకొచ్చింది. జైలుకుపోయ్యే పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. శిస్తులు వసూలుజేసి రైతులకు రశీదులిచ్చి, చిట్టాలో జమ వ్రాయకపోవడం వల్ల అధికారులు పట్టుకున్నారు. ఐతే పెద్దమునసబ్ గునపాటి బోయిరెడ్డిగారు ఆదుకొని, రశీదులను రైతులు బైటపెట్టకుండా జేసి, తిరుగా రైతులచేత శిస్తులు చెల్లింపజేసి, ఆయాపదను తప్పించాడు. రైతులుకూడ సహకరించారు.

తర్వాత మా పెద్దన్న శేషయ్యనాయుడు గారు కొద్దిరోజులకే అత్తగారిల్లుచేరుకున్నారు. చిన్నన్న బక్కినాయుడు గారు గనుల వద్ద వుంటుండడం, జీతం సక్రమంగా రాకపోవడం, యింట్లో ఆదారం లేకపోవడం, నాతల్లి పస్తులుంటూ నన్ను, నా చెల్లెలిని కాపాడుతూ వచ్చింది. ఆ మొఖడ్డబాధలు వర్ణనాతీతం.

అనుమోలు సుబ్బానాయుడు వుద్యోగంకంటే....

చివరకు మా తల్లి విసిగి, "అనుమోలు సుబ్బానాయుడు వుద్యోగంకంటే ఆకుతోట సేద్యమే మేలు" అని మా తల్లి నన్ను మా మేనమామ దువ్వూరు కోటయ్య గారితోకూడ బక్కావాళ్ళ ఆకుతోటకు పొమ్మన్నది. అది 1903 సం|| నేను ప్రైమరిపరీక్ష ప్యాసై చదువు చాలించుకొన్న తర్వాత. నాకు ఆ సేద్యం గిట్టుబాటయ్యేదికాదు. అయినా మా తల్లి చెప్పిందిగనక పోయితీరవలసిందే. కొత్తగనుక అపని యీపనిచెప్పడం, ఆకుతోట సేద్యగాండ్లవద్దఅన్నం, మధ్యాహ్నం అన్నం తేవడం, తీరికవున్నప్పుడు వాళ్లు తీగలుమడుపు దీస్తుంటే నేను రామరామశతకం, కృష్ణశతకం, కామమ్మకథ, యివిచదివి వినిపిస్తూవుండేది వాళ్ళ కోర్కెపై.

ఒకనాడు నేనూ, నాతోకూడా కొత్తగా పనికివచ్చిన జంగం సాంబయ్య యిద్దరంతేరి సేద్యగాండ్లకు తెలియకుండా తలము (యాతం) తేస్కుకుందామని మేమిద్దరం బావి దగ్గరకు వెళ్లాం. సాంబయ్య తలముపై కెక్కాడు. నేను బావముంచడానికి బావిలో దిగి కాళ్లురెండూ, రెండుప్రక్కలా కాళ్లుబెట్టుకోవడానికి అమర్చియుండే రాళ్ళమీద బెట్టి, నీళ్లుముంచడానికి తలముగడ క్రిందకు లాగి బావతో నీళ్లుముంచబోయినాను. బావ నీళ్ళల్లో మునగకముందే సాంబయ్య కప్ప పీటలమీదనుండి తలముమీటమీదకు తొక్కాడు. బావ నీళ్ళలో మునగకముందే అతను తలముతొక్కినందువ నేను గడతోకూడా పైకిలేచాను. కాళ్లు పీటలమీదనుండి వచ్చేసినవి. తలముగడ రెండుచేతులా పట్టుకొని వేలాడుతూ కొంచెంపైకి పోయినాను. ఇంతలో నా స్థితి సాంబయ్యచూచి మీటమీదనుండి వెనక్కు కప్పపీటలమీదకు వచ్చాడు. దాన్తో నేను క్రిందకు మునిగాను. తలమాత్రం పైనవున్నది. తక్కిన శరీరమంతా బావిలోమునిగింది. నేనుమాత్రం తలముగడ వదలకుండా రెండుచేతులా గడను గట్టిగా పట్టుకున్నాను. ఆకుతోట పెద్దది. చెట్లు గిట్లు దట్టంగావుండడ వల్ల ఒకచోటనారు మరొకచోటుకు కనుపడరు. నాస్థితి ఎవరూ చూడలేదు. పైన వున్న సాంబయ్యకూడా అరవలేదు. యింకా కొంతసేపువుంటే నిలవలేక గడ వదిలేవాణ్ణె, నీళ్ళలో మునిగిపొయ్యేవాణ్ణే. ఇంతలో దైవికంగా యెవరో అదారిన వచ్చి నన్ను తప్పించారు.

సుబ్బానాయుడిగారి సంబంధం

ఈ విధంగా ఆకుతోటసేద్యం సాగుతున్నది. ఒకనాడు సేద్యకాపులకు దుత్తలతో అన్నంతీసికొని 5, 6 దుత్తలు కట్టెకు అటుకు యీపక్క తగిలించుకొని భుజంమీద మోస్తూ వస్తున్నాను. అనుమోలు సుబ్బానాయుడు, మా వుపాధ్యాయుడు ధరణికోట సర్వయ్య గారలు నెల్లూరునుండి డాకట్‌లో వస్తున్నారు. మా గురువుమాత్రం నన్ను గమనించాడు. తర్వాత నేనువచ్చి నాయుడువచ్చాడని మా తల్లిగారితో చెప్పాను. మరునాడు యిందుకూరుపేటకు సుబ్బానాయుడు గారి వద్దకువెళ్ళి మా చిన్నన్న బక్కినాయుడు గారి జీతం అడిగిరమ్మన్నది. అప్పటికి మా అన్న మద్రాసులోవున్నాడు. పాచ్ఛాసాహెబ్ కు, అనుమోలు సుబ్బానాయుడు గారికి హైకోర్టులో వ్యాజ్యం నడుస్తున్నది. అతని లాయరు వున్నాడు మాయన్న మద్రాసులో.

మరునాడు వుదయం చద్దన్నము తిని నాయుడుగారివద్దకు వెళ్ళాను. యిందుకూరుపేటలో నాయుడు గారుండేది. మేముండేది కొత్తూర్లో. పేటికంటికీ 1½ మైలు దూరముంటుంది. పకే నేనువెళ్లి దివాణందగ్గర కాచుకొనియున్నాను. నాయుడు యెప్పుడు జన మందితోవుండె! ఒంటిగా వున్నప్పుడువెళ్ళి అడగాల. యిట్లావుండగా అవకాశం దొరికింది. నాయుడు – మా గురువు సర్వయ్యగారలిద్దరే వున్నారు. యెదుట నిలబడి మా అన్నజీతం అడిగిరమన్నది మాతల్లి అన్నాను. నీవు యేమిచేస్తున్నావురా అన్నాడు. దాన్తో ఏడుపు పెల్లుబికొనివచ్చింది. ఏడుస్తూ మాఅమ్మ ఆకుతోట సేద్యానికి పంపుతున్నదన్నాను. మాఅయ్యవారుకూడ నేను నిన్న దుత్తలుమోస్తుండగా చూచినానన్నాడు. అంతట నాయుడు యికను ఆకుతోట సేద్యానికి పోవద్దనీ, యిక్కడవుండి, యిక్కడనే భోంచేసి లెక్కవ్రాయ్యటోమని గుమస్తా, వంటవాడు వద్దరాలపిలిచి ఏర్పాటుచేశాడు. ఇక మా అన్న జీతం ప్రస్తావన ఎట్లాపోయిందో నేను యింటికిపోయి మా తల్లితో యీ సంగతి చెప్పుతుండగానే యిక్కడ ఆగిపోయినాను. లెక్కవ్రాయడంలేదు, పక్కవేయడంలేదు. తిని ఆ పగళ్ళల్లో తిరుగుతుండడమే. అసలు పూర్వం మా కుటుంబానికి, నాయుడుగారి కుటుంబానికి యెక్కువ సంబంధాలున్నందున మేము తగ్గుస్థితిలోవున్నా మమ్మల ఆదరించేవాడు. మాతండ్రి చనిపోయినతర్వాత మరీ ఆదరవాత్సల్యాలు చూపేవాడు. అందువల్లనే ఆయనయందు నాకు పితృభక్తి, ఆయన కుటుంబీకులయందు ఆదర వాత్సల్యాలు యీనాటికీ నన్ను బాధిస్తున్నవి.

– (సశేషం.)

కనుపూరుకాల్వ కావాలె

(3 వ పేజీ తరువాయి)

కాక మంటుంది. సుబ్బారెడ్డి, కోదండరామరెడ్డిగారలు మనగ్రామాలలో సంచరించి, ధనసేకరణకు పూనుకొందురు. కావున ప్రతి రైతు వుత్సాహంగా ముందుకువచ్చి తమ శక్త్యనుసారం సహాయపడి, యీ పదవ కాల్వ కారవిడుపకుందురుగాక యని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. మనం యిచ్చేధనం కాల్వల నిర్మాణానంతరం తిరుగా మనకు చెల్లించబడుతుందనే విషయం రైతులు గమనించవలెను. మన శాసనసభ్యులును మంత్రులను ఒప్పించినారు కాబట్టి, రైతాంగం అపూర్వోత్సాహాన్ని ప్రదర్శించి, యీ కాల్వలను సాధించుకోవలసినదిగా మరీమరీ కోరుతున్నాను.

—పెద్దినేని రంగపనాయుడు,
చవటపాళెం.

విన్నోదానికి! విజ్ఞానానికి!!
కవితాప్రచురణలు చదవండి.
కవిసామ్రాట్ నోరి నరసింహశాస్త్రి గారి
మల్లారెడ్డి
చరిత్రాత్మక నవల - వెల రు. 6—50
యిప్పుడే వెలువడ్డాయి!
మాటనేర్పరితనం - మునిమాణిక్యం 1-25
భోగరీలోయ - అడివి బాపిరాజు 1-50
త్రిశంకుస్వర్గం (నాటిక) విడిపూల 0-75
మీకేయితర పుస్తకాలు కావలసినా మాకు వ్రాయండి. గ్రంథాలయాలకు - స్కూల్సుకు లైబ్రరీపుస్తకాలు సప్లైచేయగలం. మంచి కమీషన్ ఇవ్వబడును. ఒకేసారి రు. 6/- విలువగల పుస్తకాలు తెప్పించుకొను వారికి పోస్టేజి ఉచితం.
కవితా పబ్లికేషన్స్
బకింగ్ హాంపేటపోస్టు - విజయవాడ-2.

పిఠాపురం శర్మగారి
తేలుమందు (రిజిష్టర్డు)
15 నిమిషములలో గుణము -
24 బిళ్లల సీసా రూ. 1-50. ఖర్చులు వేరు.
తేలుమందు డిపో - తణుకు
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

విశాలాంధ్ర అంతటా విజయయాత్ర సాగిస్తోంది

సర్వారావుపేట సబ్‌కోర్టులో

S. C. 29 E. P. 149
O. S. 57 58.

ముప్పంగి పిరారెడ్డి —D. H. R.
తినుబొడ్డి లక్ష్మిరెడ్డి —J. D.

యీ నెంబరులో యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా J. D. తాలూకు స్థిరాస్తిని యీడిక్రీ బాకీకింద పై కోర్టువారియెదుట 16-3-59 తేదీన వేలము వేయుదురు. గాన కావలసిన వారు ధరావత్తుతో సహావచ్చి పాడుకొనేది.

—: షెడ్యూలు :—

గుంటూరుజిల్లా నర్సారావుపేట తాలూకా పోలూరుగ్రామంలో J. D. తాలూకు జప్తు అయి ఇష్టిహారు అయి J. D. కి హక్కుభుక్తములుగల వేలమువేయు స్థిరాస్తి వివరము:-

(1) డి. నెం. 781 కు 1 సెంటరు కు 1-96 సెంట్లు మింజుమళ్లి కు 1-63 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] తినుబొడ్డి సుబ్బారెడ్డిభూమి [ద] కందె సుబ్బారెడ్డి భూమి [ప] చల్లా వెంకటరెడ్డిభూమి [ఉ] తినుబొడ్డి సీతారామిరెడ్డిభూమి. యీ హద్దులలోగా యుండే కు 1-63 ట్లు శేరీ మెరక భూమిలో గల యీనాపత్తు వృక్షములు సహా. సర్కారు పాట రూ. 1000/- లు.

[2] డి. నెం 807.E సర్వే 2-వ సెంటరు కు 1-60 ట్లు భూమిలో చేరనులు కట్టియున్న మొత్తం కు 0-16 ట్లు భూమిమాత్రము - స్థలమునకు మాత్రం హద్దులు:- [తూ] పోరంబోకు [ద] చర్చి [ప] తినుబొడ్డి మస్తానమ్మ, కల్లి కోటమ్మ గార్లభూమి [ఉ] కల్లి కోటమ్మ, తినుబొడ్డి మస్తానమ్మ గార్లభూమి. ఈ హద్దులలోగావుండే కు 0-16 ట్లు భూమిన్నీ ఇందులో కట్టియున్న 2 చేరనులు సహా. సర్కారుపాట రూ. 2000/- లు.

(3) పోలూరుకివారు తినుబొడ్డివారిపాలెం గ్రామంలోని ప్రతివాది (J. D.) తాలూకు కంకర వేసివున్న 8 దూలముల మిద్దె ఇండుగల విశిష్ట కల్పసామాను సహా హద్దులు:- [తూ] తినుబొడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి [ద] గల్లీబజారు [ప-ఉ] సర్కారు బజారు. ఈ హద్దుల మధ్య గల యీనాపత్తు విశిష్ట కల్పసామానుతో కూడిన యిల్లుసహా. సర్కారుపాట రూ. 1500/- లు.

N. B:- యీ నెంబరులో E. C. దాఖలా అన్యాక్రాంతములు రెండునూ లాలూచీగాను ప్రతిఫల శూన్యముగాను పుట్టబడినందున ఈ డిక్రీబాకీని బైండుచేయజాలవుగాన పూర్తిగా వేలంజరుగును.

—ఎ. వి. యల్. నారాయణరావు,
డి॥ హా॥ అడ్వొకేటు.

దోను డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 49 of 57. S. E. P. 216 of 58.

తొగలుగల్లు యీశ్వరప్ప —వాది.
పల్లె వీరప్ప వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

పై నెంబరులోని వాదికి, ప్రతివాదులవల్ల రావలసిన డిక్రీమొత్తం వగైరాలకుగాను 4-వ ప్రతివాది బోయ లచ్చన్న తా॥ షెడ్యూలు ఆస్తులు యీలమునకు కోరివుండగా పై కోర్టువారు 26-2-59 తేదిన వేలంవేయబడును.

షెడ్యూలు:- కర్నూలు డి॥ పత్తికొండ సబు డి॥ లో చేరిన పెద్దహుల్తి గ్రామంలోని 4-వ ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తులు:-

సర్వే నెంబరు.	య. సెంట్లు.	శిస్తు
241	5 — 36	9-6-0

హద్దులు - చెక్కుబందీ:- [తూ] రస్తా [ప-ద] చాకల వీరణ్ణ యిల్లు [ఉ] రస్తా. యీ లోపైన యిల్లు, ఆరుగులతో.

—కె. సి. నాగప్ప, అడ్వొకేటు.

ఆత్మకూరు తా. అభివృద్ధిలో పూర్తి సహకారముంటుంది

తాలూకా కాంగ్రెస్ రాజకీయ మహాసభలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి ఉద్ఘాటన

—0—

ఈ నెల 11 తేది ఆత్మకూరు తాలూకా రాజకీయ మహాసభ జరిగింది. తాలూకాలోని మూరుమూల గ్రామాలనుంచికూడ ప్రతినిధులు విరివిగా వచ్చి, సభలో పాల్గొన్నారు. సోమశిల ప్రాజెక్టును మూడవ ప్రణాళికలో చేర్చి నిర్మించవలసిందిగాను; సోమశిల ప్రాజెక్టు నిర్మాణమయ్యేలోగా, 50 లక్షల ఖర్చుతో సోమశిలనుండి పొంగూరు నందవరం మీదుగా కాలువద్వారా బొగ్గేరులో కలిపియు, బొగ్గేరునుండి సంగంనదికల క్రింది భాగమునకు తీసుకపోయి పీరాపేటిలో కలపాలని కోరుతూ, అందుకు ఎకరా 1కి రు. రు. 250/- విరాళం యిస్తామనీ చెప్తూ ముఖ్య తీర్మానం గావించారు. ఇంకా 22 చిన్న నీటి వనరుల తక్షణం నిర్మాణంచేయాలనీ; తాలూకాలో అన్ని భాగములకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయాలనీ; నెల్లూరుపాలెంనుండి కలిగిరి వరకు, అనంతసాగరంనుండి బొంబాయిరోడ్డును కలుపుతూ రోడ్లను వేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానించారు.

చాలమంది ప్రతినిధులు సోమశిలప్రాజెక్టు ఆవశ్యకతను గురించి మాట్లాడారు.

సాయంత్రం సత్రంవద్ద బహిరంగసభ జరిగింది. శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. ఆత్మకూరు శాసనసభ్యుడు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి స్వాగతమిచ్చారు.

సభాధ్యక్షులు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి ప్రసంగిస్తూ, క్రొత్తశాసనసభ్యుని ఉత్సాహాన్ని ప్రశంసిస్తూ, ఆత్మకూరుతాలూకా అభివృద్ధికి విశేషంగా కృషిచేయగలడని ఆశిస్తున్నానన్నారు. తమ శాసనసభ్యుడుగా కాంగ్రెసువాదిని ఎన్నుకున్నందుకూ తాలూకాప్రజలకు కృతజ్ఞతాభివందనములందచేశారు.

తర్వాత ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిమాట్లాడుతూ, ఎన్నికలైనతర్వాత విభేదాలన్నీ మరచి, ప్రజలశ్రేయస్సుకై కలసిపనిచేయాలని సలహాయిచ్చారు. లక్షకులోపువ్యయం కాగల చిన్న వనరుల విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచించగలదని చెప్పారు. సోమశిలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, కేంద్రం మనరాష్ట్రంలో ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టు కట్టుతుండగా, యిప్పట్లో మరొక ప్రాజెక్టును తలపెట్టడం సాధ్యంగాదేమో నన్నారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తయితే కృష్ణనీరు పెన్నకు ప్రవహించి, నెల్లూరు జిల్లాప్రజల నీటివనరులసమస్యలు పరిష్కారం కాగలవన్నారు. ఆత్మకూరు తాలూకా అభివృద్ధి విషయంలో, తమనుండి, తదితర మంత్రులనుండి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డికి పూర్తి సహకారం లభించగలదని చెప్పారు. తమ శాసనసభ్యుడు అధ్యక్షుడుగా ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసుకొని తాలూకా అభివృద్ధికి కృషిచేయుమని ప్రజలనుకోరారు.

—సూ. వి.

ముఖ్యమంత్రి పర్యటన

(1-వ పేజీ కొరవ)

మంత్రి ప్రసంగిస్తూ, ఏదో భాగ్యగాడుండా మిగిలిన 6 లక్షలతో యీ పథకం పాత్రం ఖించబడుతున్నదనీ, ఇది రెండవ ప్రణాళికలో గాని లేక మూడవప్రణాళికలో గాని చేర్చబడి వుండలేదనిన్నారు. అవసరంగాదల్చి సేకరిస్తే కనుపూరు కాల్వవంటి స్కీములనుకూడ ప్రారంభించవచ్చునన్నారు. డ్రెయినేజీ స్కీము యిప్పుడప్పుడే సాధ్యంకాదన్నారు.

ఛేర్మెన్ శ్రీ ఏ.సి. సుబ్బారెడ్డిగారు మంత్రులకు స్వాగతంచెప్తూ, ఈ స్కీమును ఆమోదించినందుకు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ డ్రెయినేజీస్కీమును ప్రసాదించమని మంత్రులను కోరారు. పన్నులను నాటికి 21 నుంచి 28 వంతులకు పెంచింపగలమని హామీయిచ్చారు. ఈ క్రొత్తపథకంద్వారా నెల్లూరులో 6 వేల కొళాయిలు రాగలవని చెప్పారు.

పిమ్మట ప్రజారోగ్యశాఖ ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరు శ్రీ కొత్త సుబ్బారావు ఆస్కీమును గురించి వివరించారు.

అధ్యక్షులు శ్రీ సంజీవయ్య మాట్లాడుతూ, నెల్లూరును స్పెషల్‌గ్రేడ్ మున్సిపాలిటీ చేస్తే డ్రెయినేజీవంటి స్కీములకు నాటికి 25 వంతుల గ్రాంటుయివ్వమని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరడానికి అవకాశముంటుందని చెప్పారు. స్థానికసంస్థలకు ప్రత్యేక సహకార బ్యాంకు నొకదానిని స్థాపించే ఆలోచన ఒకటున్నదనీ, దానిద్వారా స్థానికసంస్థలకు ధారాళంగా అప్పులివ్వడానికి వీలుంటుందన్నారు.

ఇరిగేషన్ మంత్రి శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు కూడా మాట్లాడారు.

శ్రీ వేమూరు వెంకటప్పయ్య వందన సమర్పణం చేశారు.

తర్వాత ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి, కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకుకు వెళ్లి, అచ్చటి చేనేత వస్త్రాల ప్రదర్శనను తిలకించారు.

మండల రివెన్యూశాఖ క్రీడలు

నెల్లూరుజిల్లా పంచమ రెవిన్యూశాఖ క్రీడోత్సవమునకు 10 తేది సాయంత్రం ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహిస్తూ, వేతనసంఘ సిఫార్సులు ఎక్కువ సంతృప్తికరంగా లేవనీ, కాని రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులదృష్ట్యా అంతకంటె మించి ప్రభుత్వం యన్. జి. ఓలకు ఏమీ సహాయపడలేదని, అంతమాత్రాన వారిపట్ల సానుభూతి లేదని వారు దురభిప్రాయ పడకూడదని చెప్పారు. రాష్ట్ర శ్రేయస్సుకోసం తానింతగా కృషిచేస్తున్న కృషికీ, విమర్శలు, దూషణలు తనకు బహుమతులుగా లభించడం తనకు బాధకలిగిస్తున్నదన్నారు. యన్. జి. ఓలు క్రమశిక్షణతో ప్రవర్తించి ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధమైన చర్యలకు దిగంగవద్దని హెచ్చరిక చేశారు.

కలెక్టరు శ్రీనివాసాచారిగారు ముఖ్యమంత్రికి స్వాగతమిచ్చారు.

15 హ-కముల రెవిన్యూ క్రీడలను, రెవిన్యూ సిబ్బంది కళాచాతుర్యాలు ప్రదర్శించిన పిమ్మట కలెక్టరు సతీమణి శ్రీమతి లీలా శ్రీనివాసాచారి, ఆటలలో గెలుపొందినవారికి బహుమతులు పంచారు.

మునిసిపల్ ప్రసూతి వైద్యాలయం ప్రారంభోత్సవం

శ్రీ యిర్లపల్లి జయరామయ్య శ్రేష్ఠి గారి రు. 8వేల విరాళంతో, నెల్లూరు మున్సిపాలిటీ రు. 14,500/-ల వ్యయంతో స్టోన్ హౌస్ పేటలో నిర్మించబడిన మునిసిపల్ ప్రసూతి వైద్యాలయమునకు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి 11 తేది ఉదయం ప్రారంభోత్సవం గావించారు. మంత్రి శ్రీ డి. సంజీవయ్య అధ్యక్షత వహించారు. జయరామయ్యశ్రేష్ఠి గారి కుమారుడు శ్రీ యిర్లపల్లి వెంకటేశ్వర్లు వందన సమర్పణం చేశారు.

పోలీసు పిల్లల విన్యాసం

11 తేది ఉదయం పోలీసుపిల్లల విన్యాసమును ముఖ్యమంత్రి తిలకించి వారిపట్ల శ్రద్ధ వహిస్తున్న పోలీసు సూపరింటెండెంటు శ్రీ యస్. ఆనందరాం, వారి సతీమణి శ్రీమతి విమలాఆనందరామ్ గార్లను అభినందించారు.

నార్తురాజుపాలెం కార్యక్రమము

ఆత్మకూరుకు బయలుదేరిపోతూ, త్రోవలో కోవూరుతాలూకా నార్తురాజుపాలెంలో పంచాయితీ బస్ స్టాండుకు, ఓరియంటల్ హైస్కూలు నూతనభవనమునకు ముఖ్యమంత్రి సంజీవరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

—సూ. వి.

ఇదీ లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఆ సేమందిని కార్యోన్ముఖులనుగా చేయవలెనే పథకాన్ని ఇందిరమ్మ సూచించింది.

కాంగ్రెస్ పార్టీని పునర్నిర్మాణం చేసి, అవసరమైన పనులలో ఇతరపక్షాల సహకారాన్ని పొంది, కృషిచేయనిదే ఇకబండి ముందుకు నడవదు.

ఇందిరమ్మకింకా గతి తెలియకపోలేదు.

• • •

'బెర్లిన్ యుద్ధం' మీద చర్చ ఇంకా సాగుతున్నది. ఈ దెబ్బతో మొత్తం జర్మనీ సమస్య తేలిపోతుంది. రెండు జర్మనీలను ఏకం చేయడానికి వెంటనే మూడాలు ఎన్నికలే కావలెనా లేక రెండు ప్రభుత్వాలను కలిపి, ఏక జర్మనీ ప్రభుత్వాన్ని నిర్మాణం చేయడమా అనే సంగతులు దీర్ఘాలోచనలో వున్నవి. ఇందులో చాల క్లిష్టమైన సమస్యలు యిమిడి వున్నవి.

మాక్మిలన్ మాస్కోనుండి వచ్చి అమెరికా అధ్యక్షుణ్ణి కలిసి మాట్లాడినదే తర్వాతగాని మర్మం తెలియదు. డల్లెస్ ఇక రాజకీయాలనుంచి తాత్కాలికంగా విరమించుకుని, చికిత్సాలయంలో తలదాచుకున్నట్లే. ఐసెన్‌హోవరే స్వయంగా ఆలోచించి, కృషిచేయవలసిన సమయం వచ్చింది.

• • •

బర్మాలో తాత్కాలిక డిక్టేటర్-ప్రధానమంత్రి జనరల్ నెవిన్ వైనోలగినాడు. పార్టీలను తృప్తిపరచి తాను ఎన్నికలు జరిపి సాధారణ రాజ్యకలాపాన్ని పునరుద్ధరించడం తన చేతగాదన్నాడు.

సేమనలేదా, నుడ్డిరో, కంటిరో, ప్రజాస్వామికం బాపతు రాజ్యం నడపలేనుగాని డిక్టేటర్లకి రాజ్యాలు నడపగల సమయం లేదు. ప్రస్తుతం అట్లే డిక్టేటర్లంతా నెవిన్ దారిన పోగలరు; మళ్లీ మాట్లాడితే అంతకంటె అన్యాయంగా తిరిమి వేయబడగలరు.

నాయకత్వాన్ని, ప్రజాస్వామిక స్థాపనని రెండింటినీ కలిపి చేయడం ప్రస్తుతం కష్టం. ఈ విషయంలో మనమే కొంత నయం.

అస్పృశ్యతా నివారణ

సామాజిక దృక్పథం మారి, పేదరికం పోయి నప్పుడే పూర్తిగా సాధ్యమని ముఖ్యమంత్రి

—o—

నెల్లూరులో ద్వితీయ రాష్ట్ర మహాసభ

10 తేది మధ్యాహ్నం, పురమందిరంలో శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన, గాంధీజీ మనుమలు శ్రీ కనూగాంధీ గారిచే ప్రారంభింపబడిన ద్వితీయ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అస్పృశ్యత మహాసభలో ముఖ్య మంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు ఉపన్యసిస్తూ, సామాజిక దృక్పథం మారి, పేదరికం పోయి నప్పుడే అస్పృశ్యతా సమస్య పరిష్కారం కా గలదన్నారు. ఏ రాష్ట్రంలో జరగనివిధంగా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో హరిజనాభ్యుదయంకోసం కృషి జరుగుతున్నదనీ చెప్తూ, గాంధీజీ 'హరి జనులు' అని పేరుపెట్టి వారికొరకు పనిచే యడం ప్రారంభించిన నాటికీ, నేటికీ, హరి జనుల విషయంలో ఎంతో అభివృద్ధి జరిగిం దని ఎంతటి చెడ్డవిమర్శకుడైనా అంగీకరించక తప్పదన్నారు. విశ్వాసంతో, ధైర్యంగావుండి ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్న అవకాశాలను సద్విని యోగం చేసుకోమ్మని ఉద్బోధించారు.

పిమ్మట శ్రీ వేముల కూర్మయ్య ప్రసం గిస్తూ, 1938 నుండి ఆందోళన చేస్తున్న విషయం—ఒక హరిజనుణ్ణి (నీలకంఠం) పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ సభ్యునిగా ముఖ్యమంత్రి గారు నియమించి మాట నెరవేర్చుకున్నారని, ఎందరి వ్యతిరేకతను అధిగమించి అయినా న్యాయం చేయడంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీ వరెడ్డి వెనుకాడరని చెప్పారు. రాష్ట్రంలో గల 34 లక్షల ఎకరాల బంజరుభూముల పంపకంలో, హరిజనులకు ప్రాధాన్యత యివ్వాలని కూర్మయ్య ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. ప్రతిగ్రామంలో హరిజన దినోత్సవం జరిగే టట్లు చూడాలనికూడ కోరారు.

అధ్యక్షోపన్యాసం

పిమ్మట అధ్యక్షులు శ్రీ తిక్కవరపు రామ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, రానురాను అస్పృ శ్యత తగ్గిపోతున్నదని చెప్పారు. ప్రతి శెలవు సెలవుల సమయంలో, కాలేజీలు హైస్కూ ళ్లలో చదువుతున్న హరిజన విద్యార్థులు, హరిజనవాడలకువెళ్లి వాటిని పరిశుభ్రంచేసి, యితరత్రాకూడ సంఘసేవచేయాలని సూచిం చారు. శ్రీ ఏనుగ పట్టాభిరామరెడ్డి, శ్రీమతి అల్లాడి అన్నపూర్ణమ్మ ఎంతో గొప్ప సంఘ సేవ చేస్తున్నారన్నారు. ఈనాడు గాంధీజీ ఉద్దేశ్యాలప్రకారం హరిజనులకు ప్రత్యేకంగా గొప్ప సహాయం జరుగుతుండగా, యితర పేద కులాలవారందరికీ అట్టి సహాయానికి యింకా నోచుకోకపోయినా, యీ సభకు విచ్చేసిన హరిజన ప్రతినిధులు విమర్శనా పూర్వకంగా ఉద్రేకంగా మాట్లాడడం న్యాయంగా లేదన్నారు. హరిజనవాడలను గ్రామాల్లో కలిపివేయాలనీ, అన్నికులాలవా రినీ కలిపి ఒకేరీతి హాస్టళ్ళు ఏర్పరచాలనికూడ చెప్పారు. బుద్ధుడు, శంకరుడు, వివేకానందుడు వంటి మహాప్రవక్తలు సైతం చేయలేని, హరి జనోద్ధరణ సమస్యను తీసుకొని గాంధీమహా త్ముడు చేసిన సేవను హరిజనులు విస్మరించ రాదని అన్నారు.

శ్రీ ఏనుగ పట్టాభిరామరెడ్డిగారు వందన సమర్పణం చేశారు. —మా. వి.

రామాయణం

(2 వ పేజీ కొరవ)

కొసంగెను. సీత చంద్రహారమును ధరించి మెడలో కంఠమునుండి తీసి చేతఁబట్టుకొని రాముని పదింపది చూడఁగా శ్రీరాముఁడు సీతకు, "సీకు ప్రీతిగొల్పినవారికి పారితోషిక ముగా నిమ్ము" అని చెప్పెను. అంత సీత ముక్తాహారమును హనుమంతుని కొసంగెను. హనుమంతుఁడా హారమునుదాల్చి తెల్లనిమేఘ ములు క్రమ్మిన పర్వతమువలె విరాజిల్లెను. విభీషణునికి, తదితర వానరముఖ్యులకు వారి వారి యోగ్యతలనుబట్టి శ్రీరాముఁడు భూష ణాంబరాలతో నలంకరించి సన్మానించిన తమకరి సుగ్రీవాది వానరులు శ్రీరాముని పట్టాభిషేకమును కన్నులారఁగాంచి తనివి నొంది రాముని వీడ్కొని కిష్కింధాపురమునకు చనిరి. విభీషణుఁడు శ్రీరాముని వీడ్కొని రాముఁడొసఁగిన లంకాపురము నేలుటకుచనెను. శత్రుసంహారము గావించి కీర్తివడసిన శ్రీరామ చంద్రుఁడు ఔదార్యముతో శాంతముతో రాజ్యము పాలించెను. శ్రీరాముఁడు లక్ష్మ ణుని యువరాజ పదవిగైకొని తన పరిపాలన మున తోడ్పడుమని అడిగెను. ఎన్నివిధముల నిర్బంధించినను యువరాజ పట్టమునకు లక్ష్మ ణుఁడియ్యకొనకపోఁగా భరతునికి యువరాజ్యా భిషేకము చేసెను. ఆవల శ్రీరాముఁడు పౌండరీక అశ్వమేధ వాజపేయాది యాగములను పెక్కు చేసెను. రామరాజ్యమున స్త్రీలకు వైధవ్యదుఃఖము లేదు; క్రూరమృగభయము, చోరభయము, రోగభయము లేకయుండెను. సమస్తప్రాణికోటి సంతోషముతో నుండెను. జనులు ధర్మపరులైయుండి శ్రీరాముని ననుస రించి, పుత్రపౌత్రాభివృద్ధులై పెక్కేండ్లు జీవిం చిరి. లోకమెల్ల రామమయమై ఎటుచూచి నను రామస్మరణమే వినఁబడుచుండెను. సకా లములో వానలు గురియుచు దేశము సుక్షేత్ర మైయుండెను. జనులు కులధర్మములను పాటిం చుచు సత్యమునే వక్కాణించుచు ధర్మ పరులై యుండిరి. శ్రీరామచంద్రుఁడు పదివేల నూఱేండ్లు రాజ్యము పాలించెను. అదియే భూలోక స్వర్గమైన రామరాజ్యము.

శ్రీమద్రామాయణ శ్రవణఫలము

శ్రీ వాల్మీకి మహామునిచే రచింపఁబడి ఆదికావ్యమై ప్రఖ్యాతివడసిన శ్రీ రామాయ ణము చదివినను, విన్నను సమస్తపాపములు నాశనమగును; సంపదయు, కీర్తియు, ఆయు రారోగ్యవృద్ధియు కలుగును; రాజులకు జయము కలు గును; పుత్రులను గోరువారు పుత్రులను, ధనమును గోరువారు ధనమును బడ యుదురు; స్త్రీలు రామాదులవంటి పుత్రులను బడసి ధన్యాత్ములగుదురు. ముఖ్యముగా రామపట్టాభిషేకమును విన్న వారు దీర్ఘాయువు నొందుదురు. రామాయణ మును చదివినవారు ఎట్టి కష్టనష్టములనుండి యైనను తప్పించుకొనఁగలరు. రామునివలె మానవుఁడు ముందు కష్టపడినను తుదకు రాముని యనుగ్రహముపొంది సుఖపడును. శ్రద్ధతో రామాయణము విన్నవారికి దేవతలు ప్రీతిపాత్రులగుదురు; విఘ్నకారులగు గ్రహ భూతములు శాంతినొందును. రోగులు శత్రు వులజయించి రాజ్యమునొందుదురు; దేశాంత రములకేగినవారు క్షేమముగా మరలివత్తురు; ఋతుస్నాతలగు స్త్రీలు మేటిపుత్రులఁబడయు దురు. ఈ పురాణేతిహాసమును పూజించి చదివిన మానవుఁడు సకలపాపములనుండి విడుదలగును; ఈ కావ్యమును ప్రాజ్ఞు లవలన వినవలయును. ఈ పవిత్రరామాయ ణమును చదివినను, విన్నను ఆదిమూర్తి శ్రీమన్నా రాయణుఁడు సర్వేశ్వరుఁడు విష్ణుమూర్తియై నశ్రీరాముఁడు ప్రీతిపాత్రుఁడై ఐశ్వర్యమును పుత్రపౌత్రసంపదను నొసఁగుచున్నాఁడు. రాముఁడేవిష్ణువు; లక్ష్మణుఁడే యాదిశే షుఁడు అని చెప్పఁబడుచున్నది. ఈ ఇతిహా సము విన్నవారికి సమస్తశుభములు, ఉత్తమ సుఖములు, కార్యసిద్ధిని కలుగుచున్నవి; ధన ధాన్యాభివృద్ధి, జ్ఞానవృద్ధి కలుగును. కలిమి గోరువారు నియమముతో రామాయణము పఠింపవలెను. ఈ పుణ్యచరితము మీకు మం గళకరముగుఁగాక! ఈ రామాయణ శ్రవణము వలన దేవతలు, పితృదేవతలు తనివినొందు చున్నారు! వాల్మీకిమహర్షిచే విరచితమైన ఈ రామచరిత్రము వ్రాయించినవారికి, వ్రాసినవారికి ఇహలోకసౌఖ్యములేకాక సదా స్వర్గలోకవాసము ప్రాప్తియగును.

—యుద్ధకాండము సంపూర్ణము—

(సశేషము)

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

మాఘమాసము

ధరలు

5 ఆదివారాలు వచ్చినందున ధరలు హెచ్చు తగ్గులు కలుగుచుండును.

ముహూర్తములు

ఫిబ్రవరి 21, 25, 26, 27 తేదీలు వివాహ ఉపనయన, గృహారంభములకు మంచి ముహూ ర్తములు.

ఫిబ్రవరి తిథులు

21	శని	త్రయోదశి	సా. 4–18 గం. వ.
22	ఆది	చతుర్దశి	సా. 1–1 గం. వ.
23	సోమ	○ పూర్ణిమ	మ. 3–13 గం. వ.
24	మంగళ		
		కృష్ణపాడ్యమి	మ. 1–59 గం. వ.
25	బుధ	విదియ	మ. 12–16 గం. వ.
26	గురు	తదియ	ఉ. 10–14 గం. వ.
27	శుక్ర	చవితి	ఉ. 7–50 గం. వ.
		పంచమి	రా. 2–58 గం. వ.

అలంపూరు మునసబ్ కోర్టులో

O. S. No. 38/2 of 1958.

టి. రాజశేఖరరెడ్డి - సాకిన్ - అలంపూరు } —వాది.

తక్కెళ్ళ రాఘవయ్య S/o కొండయ్య - సాకిన్ - చింతలపాలెం - కావలితాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా —ప్రతివాది.

పై నెంబరులోని వాది నీవల్ల రు. 1475/- రాబట్టు నిమిత్తము దావా దాఖలు చేసియు న్నాడు. గాన నీవు 26–2–59 తేది పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై నీయొక్క ఆక్షేపణలను తెలుపుకొనేది.

—సయ్యదు వలీముల్లా,
వాదిఅడ్వకేటు.

WANTED

Sales manager having knowledge to speak & Write, English & Telugu fluently. Apply stating Qualifications & Experience.

P. B. No. 114 "ZAMINRYOTH"

విజయవాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

Prl. O.S. 79 of 57. E. P. 325 of 58.

అమీనా భాతుర్బీసాహెబా —D. H. R. (వాది)

షరీఫా బీబీసాహెబా వగైరాలు —J. D. Rs. (ప్రతివాదులు)

వాది యీ ప్రతివాదులపై పొందిన యీ నెంబరు డిక్రీబాకీ వసూలు చేసుకొనుటకు ప్రతి వాదులు తాలూకు యీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలాస్థిరాస్తిని హైకోర్టువారివలన 9–3–59 తేది పగలు 11 గంటల లగాయతు బహిరంగ ముగా యేలము చేయబడును.

—: షెడ్యూలు :—

కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు విజయవాడ సబ్ రి. వారి ఇలాకా విజయవాడటవున్ యింటిపేటలోని యీ నెంబరు డిక్రీబాకీక్రింద వేలము కావల సిన ఆస్థివివరము:-

విజయవాడ మున్సిపల్ వార్డు 14 రివిన్యూ వార్డు 8 బ్లాకు నె 11 రు N. T. S. 385 రు అసెస్‌మెంటు నె 8653 రు గల స్థిరాస్థి నివే శన స్థలం, దాని హద్దులు:- [తూ] మునిసి పల్ రోడ్డు అ. 33 లు [ద] అబ్దుల్ అజీస్ సాహెబ్ గారి యింటిగోడ అ. 24 లు [ప] మహమ్మద్ గౌస్‌సాహెబ్ గారి ఇల్లు—స్థలం అ. 33 లు [ఉ] మహమ్మద్ ఖాసింసాహెబ్ వగైరాల దావాస్థలం అ. 24 లు. యీ హ ద్దులు మధ్యస్థమైన చతురం 88 గజముల నివే శన స్థలమున్నూ, సదరు స్థలంలోవున్న మున్సి పల్ సాత డోర్ నె 14/56 రు ప్రస్తుతము నె 14/53 రు గల దావాయున్నూ, సదరు దావాకున్న తల్పులు, దర్వాజాలు, మూడు కిటికీలు, అలమరలు సహా.

—D. H. R. S. Value Rs. 2000.
—Upset price Rs. 3000.
—A. S. రామారావు - వాదిఅడ్వకేటు.

గుంటూరు 1-వ అడిషనల్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 420 of 1958.

అవ్వారి పున్నయ్య —వాది.

కొన్నకోట సత్యనారాయణ —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు వాదిపేరటికి ప్రతివాది వ్రా యించి యిచ్చిన ప్రామిసరీనోటు తాలూకు రూ. 319/- లకు వాది తెచ్చిన పై నెంబరు దావాలో ప్రతివాదికి దావానోటీసు నిమిత్తం 21–2–59 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. గనుక సదరు వాయిదాకు ప్రతివాది హైకోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలున్న తెలుపుకొనేది.

—పెమ్మరాజు సత్యనారాయణ, వాదిఅడ్వకేటు.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. No. 25 of 1959.

ఆదపాల శ్రీనివాసదేవకుమార రెడ్డి —పిటీషనరు.

ఆదపాల లక్ష్మిదమ్మ వగైరాలు —రెస్పాండెంట్లు.

జనరల్ నోటీసు:-

యీ నెంబరుసు పిటీషనరు లేటు ఆదపాల వెంకటక్రిష్ణారెడ్డిగారి యెస్టేటుకు వారి విలు నామా 15–9–58 తేది గల దానిప్రకారము ప్రొబేటు కోరినారు. గాన ఆక్షేపణలున్న 20–3–59 తేది పగలు 11 గం॥కు దాఖలు చేసుకోవలయును. లేనిచో వినా పరోక్షముగా తీర్మానించబడును.

—యం. మల్లికార్జునరావు, అడ్వకేటు.

వార్తలు–వ్యాఖ్యలు

రాష్ట్రపతి ప్రసంగం

పార్లమెంటు ఉభయసభల బడ్జెట్ సమావేశాలు ప్రారంభమైనవి. ప్రస్తుతం దేశాన్ని ఎదుర్కొంటున్న సంక్లిష్టతల దృష్ట్యా నేటి పార్లమెంటు సమావేశాలు, అందలి చర్చలు విశేష ప్రాముఖ్యం వహించగలవు. ఈ సమావేశాలను ప్రారంభిస్తూ, ఈ సంవత్సరాంతానికి తృతీయ ప్రణాళిక ముసాయిదా తయారౌతుందనీ, ప్రణాళికా రచనలోను అమలులోను అన్ని పార్టీల సహకారాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకొంటుందనీ; ప్రజాతంత్ర సోషలిజాన్ని అందరికీ ఆమోదయోగ్యంగా వుండేట్లు అమలు జరపడం ప్రభుత్వాశయమని, రాష్ట్రపతి తన ప్రసంగంలో పేర్కొనడం గమనించదగి వుంది. రాష్ట్రపతి ప్రసంగంలోని మిగతా భాగమంతా, ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల సమీక్ష మాత్రమే. కాని నాగపూర్ కాంగ్రెసు ఆమోదించిన చారిత్రాత్మక భూసంస్కరణలగురించి తీర్మానం రాష్ట్రపతి ప్రసంగంలో లేదు. దీనినిబట్టిచూస్తే, నాగపూర్ కాంగ్రెసు నిర్ణయాలు కేవలం ప్రకటనలక్రింద నున్నవనీ, వాటిని అమలుచేయుటకు ప్రభుత్వం యింకా పూనుకోలేదని విశదమౌతున్నది. పాకిస్థాన్‌తో ఆమెరికా నేవానుల మంతనాలు అదే పనిగా సాగుతూ, మన సరిహద్దులపై పాకిస్తాన్ పోలీసుల కాల్పులు నిరంతరం కొనసాగుతుండడం, యీ సమస్య తీవ్రత రాష్ట్రపతి ప్రసంగంలో కానరాకపోవడం విచారకరమైన విషయం. ఈసారి రాష్ట్రపతి చేసిన ప్రసంగం ఏమంత ఉత్తేజకరంగాలేదని చెప్పక తప్పదు.

కృపలానీ సూచన

కమ్యూనిస్టులు మినహా దేశంలోని మిగతా ప్రజాతంత్ర పార్టీలన్నిటినీ కలుపుకొని "జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని" ఏర్పరచాలని, లోక్ సభలో రాష్ట్రపతి ప్రసంగంపై జరిగిన చర్చల సందర్భంలో ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ నాయకుడు ఆచార్య కృపలానీ చేసిన సూచన విప్లవకరమైన దైనప్పటికీ, ఆచరణయోగ్యంగా లేదేమోననిపిస్తున్నది. రాష్ట్రపతి తన ప్రసంగంలో తృతీయప్రణాళిక రచనలోను, అమలులోను అన్ని పక్షాల సహకారం తీసుకుంటామని చెప్పిన దానికి, ప్రతిగా, ఆచార్య కృపలానీ యీ సూచన చేశారేమో. ప్రభుత్వ విధానాలను రోజురోజుకు వ్యతిరేకత తీవ్రతరమౌతున్నది. నాగపూరు కాంగ్రెసు నిర్ణయాలను దేశంలోని మితవాదశక్తులు దుయ్యబట్టుతున్నవి. పబ్లిక్ రంగంపై పెట్టుబడిదారీ వర్గాలు అదేపనిగా దాడిచేస్తున్నవి. అందువల్ల రాష్ట్రపతి అన్ని పక్షాల సహకారాన్ని కోరియుండవచ్చును. కాని ఏ దేశంలోకాని, యుద్ధంవంటి జాతీయ ప్రతిష్టంభన సమయాలలో "జాతీయ ప్రభుత్వ" ప్రతిపాదన సమంజసం గావచ్చునేమోగాని ప్రభుత్వ విధానాల అమలులో సర్వసాధారణ జాతీయ ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన సమర్థనీయం గాజాలదు. ప్రభుత్వ విధానాలలో క్రియాశీలమైన మార్పు అవసరమని శ్రీ కృపలానీ కోరడంమాత్రం సమంజసంగావుంది. వారి జాతీయప్రభుత్వ సూచన లోని సమర్థతను శంకించడంలేదుకూడా. కాని జాతీయప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేయాలనే [illegible]

వ్యక్తిగత హోదాలో చేస్తున్న వ్యక్తుడు, శ్రీ కృపలానీ సూచనను పాటించనవసరం లేదు. ప్రభుత్వానికి దూరంచేయుందు, తన పార్టీచేత యీ సూచనను కృపలానీ అంగీకరింపజేసియుంటే బాగుండెడిది. ఏదెట్లయినా, కాంగ్రెసుకు యితర ప్రతిపక్షాలకు మధ్యసహకారం యింతటితో కుదరడం సాధ్యంకాదేమో!

మత్తయ్ వ్యవహారం

రాష్ట్రపతి ప్రసంగంపై రాజ్యసభలో జరిగిన చర్చల సందర్భంలో, కమ్యూనిస్టు పక్ష నాయకుడు శ్రీ భూపేష్‌గుప్త తన ప్రసంగాన్నంతటినీ, మత్తయ్ వ్యవహారంపై కేంద్రీకరించడం శోచనీయం. ప్రభుత్వ వర్గాలలో అధికార దుర్వినియోగం జరగడంలేదని చెప్పడంలేదు. ప్రధాని అంతరంగిక కార్యదర్శిగా వుండిన మత్తయ్ వ్యవహారంకూడ, యీ సందర్భంలో, ప్రాధాన్యతనివ్వడం దురదృష్టకరమైన విషయం. మత్తయ్ నెలకు ఏడెనిమిదివందల రూపాయల జీతంతో పనిచేస్తూ, దారిద్ర్య స్థితిలోవుంటూ, ఆయన ఆదాయం లక్షలకు ఆకస్మాత్తుగా పెరగడం, ఎవరికైనా ఆశ్చర్యం కలిగించక మానదు. దేశమంతా గౌరవించే సరోజినీదేవి, ఆజాద్ వంటి లోకోత్తర పురుషుల ధర్మసంస్థలకు తక్కువబడ్జు వసూలుకాగా, ఎవ్వారికీ తెలియని ఒకస్త్రీ మత్తయ్ తల్లి చేచమ్మ పేరిట స్థాపించబడిన స్మారకధర్మసంస్థకు ఇన్నిలక్షలు ఎట్లా వసూలు అయినవో వివరణ అవసరమే. మత్తయ్ ప్రధానమంత్రికి వ్రాసినలేఖలో తన వ్యవహారాలన్నీ బహిరంగంగా విచారణ కావడానికి సంతోషంగా యిష్టపడతానని 'అధికప్రసంగ వ్యవహారం' చేయబట్టే మత్తయ్ వ్యవహారంపై బహిరంగ న్యాయవిచారణ జరగాలనే వరకు ప్రతిపక్షాలు పట్టుబట్టినవి. మత్తయ్ వ్యవహారానికి సంబంధించిన అన్ని విషయాలు పరిశీలించడానికి ఒక కార్యదక్షతగల ఆఫీసరుచే విచారణ చేయిస్తానని హోంశాఖా మంత్రి పండిత పంత్ అంగీకరించడం సమంజసంగానే వుంది. సామాజిక జీవితంలో నీతి నియమాలు, పరిపాలనా వ్యవహారాలలో సుసాంప్రదాయాలు పరిమాణాల రక్షణ దృష్ట్యా, మత్తయ్ వ్యవహారం విచారణ జరగడం అత్యంత అవసరమే.

కాకినాడ ప్రి॥ సబు కోర్టులో

S. C. 64 of 58. E. P. 377 of 58.

ముద్దాడ సూర్యనారాయణ —వాది.

ముంగర కామయ్య —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు డిక్రీబాకీకి ప్రతివాది తా॥ యీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలాస్థిరాస్తి పైకోర్టు వారియెదుట 18–3–1959 తేదీ పగలు 11 గంటలకు బహిరంగ వేలము వేయబడును.

కాకినాడ సూర్యనారాయణపురం గ్రామములో మున్సిపల్ డోర్ నెం. 6800 కు గల నివేశనస్థలము 19.వ వార్డు (11–3–52) గల నివేశనస్థలం బంగళా పెంకుటిల్లు గంట్లుతో చేసిన యిల్లునూ:- [తూ] 70 అ॥ జ్యోతుల బులిసత్తిరాజు గారు కోలంక అప్పాయమ్మకు విక్రయించిన స్థలం [ప] 67 అ॥ యిందలాడ రాజమ్మ గారి దాబాయిల్లు [ఉ] 41 అ॥ జ్యోతుల వారి వీధినుండి సూర్యనారాయణమూర్తి పురంకు వెళ్ళేవీధి [ద] 41 గూపాట్లల వెంకటస్వామి వగైరాల స్థలం. సదరు హద్దుల మధ్యస్థమైన నివేశనస్థలం. ఇందులోని బంగళా పెంకుటిల్లు గడ్డియిల్లునూ 17–7–56 తేదిన రూ. 1000/- లకు ఇందుపూరి సూర్యం పేర నెల 1.కి 100.కి రూ. 1–0–6 ల చొప్పున వడ్డీతో ఇవ్వగలందులకు వ్రాయించి యిచ్చిన తనఖా అసల్ ఫాయిదాలు బాకీకిలోబడ్డి రూ. 3000/- లు కిస్తుకునుంచి వేలంజరుగును.

—చక్కా సూర్యనారాయణ,
డి॥ హో॥ అడ్వకేటు.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. No. 10 of 1959.

చిన్న సుబ్బమ్మ —పిటిషనరు.

లేటు చిన్న వెంకటయ్యగారికి చెందవలసిన ఓరియంటల్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీవారి భీమా మొత్తం రూ. 10,000/- లు, హిందూస్థాన్ కో-ఆపరేటివ్ ఇన్సూరెన్సు భీమా మొత్తం రూ. 10,000/- లు, నేషనల్ ఇండియన్ యిన్సూరెన్సు భీమా మొత్తం రూ. 1097–50 న. పై. నెల్లూరు డి॥ మా॥ కోర్టు O. S. నెం 240/57 కు దావామొత్తం రూ. 2064–6–8 లు, ఆంధ్రా బ్యాంకు నెల్లూరుబ్రాంచిలో సేవింగ్సుఖాతాలో మొత్తం రూ. 172–75 న. పై. పువ్వాడ సుబ్బరాజు వ్రాసియిచ్చిన 17–6–58 తేది ప్రోనోటు మొత్తం రు. 892–00 రాబట్టుకొనుటకు అతని భార్యఅయిన పిటీషనరు సక్సెషన్ సర్టిఫికేట్ నిమిత్తం పిటీషన్ దాఖలుచేసియున్నారు. అందువిషయమై ఆక్షేపణలుగలవారు 27–2–59 తేదిన పగలు 10 గం॥కు పైకోర్టు వారియెదుట హాజరై తెల్పుకోవలెను.

—ఆర్. వి. గోవిందరావు, పి॥ అడ్వకేటు.

కృష్ణా జిల్లా కోర్టులో

O. P. No. 21 of 1959.

In the matter of the debts of Sivaraju Lakshminarayana Pantulu
—Deceased.

(1) శివరాజు హైమవతి (2) యీమె సీతామహాలత (3) యీమె రాజేశ్వరి (4) యీమె వెంకట శ్రీరాం (5) యీమె నాగలక్ష్మీసుందరి (6) యీమె ధనలక్ష్మి 2 to 6 మైనర్లయినందున వీళ్లకు సంరక్షణ తల్లి 1.వ పిటీషనరు —పిటీషనర్లు.

పిటీషనర్లు శివరాజు లక్ష్మీనారాయణపంతులుగారికి రావలసిన సొమ్ముకు యీ నెంబరున తమకు సక్సెషన్ సర్టిఫికెట్టు ఇప్పించవలసినదిగా దాఖలు చేసిన పిటీషన్ యెవరికైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల వాయిదాతేది అయిన 10–3–59 తేది పగలు 11 గం॥కు పైకోర్టు వారియెదుట హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—యం. శేషగిరిరావు - వాదిఅడ్వకేటు.

మీ భవనాలకు కావలసిన కొయ్యసామాను

★

మీ కట్టడములకు కావలసిన అన్ని రకములైన బలార్షా, సి. పి., ఏ గిన్

టేకున్నూ

మద్ది, బిళ్ళుడు, మామిడి చెక్కలు, నల్లమామ వగైరా కొయ్యసామానులున్నూ –

మంగుళూరుపెంకు

సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

★

★

అన్నిరకములైన

ఫర్నిచరు

మీ అర్డర్ల ప్రకారము సకాలములో తయారుజేసి యివ్వగలము.

మాయొక్క

సా మిల్లులలో

నిపుణులైన పనివారలచే మీరు కోరిన ప్రకారం అన్ని రకములైన కోతపనులు సరసమైన ధరలతో, సకాలములో కోసియివ్వగలము.

★

::: పట్నం పట్టాభిరామరెడ్డి అండ్ సన్ :::

ట్రంకురోడ్డు — — — — నెల్లూరు

ఫోన్ : ఆఫీసు - 211; సామిల్లు : 167.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.